

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

B.S. Ingemann.

Folkedands-Viser og blandede Digte

Kjøbenhavn : i Kommission hos C. A. Reitzel,
1842

IV, 166 s.

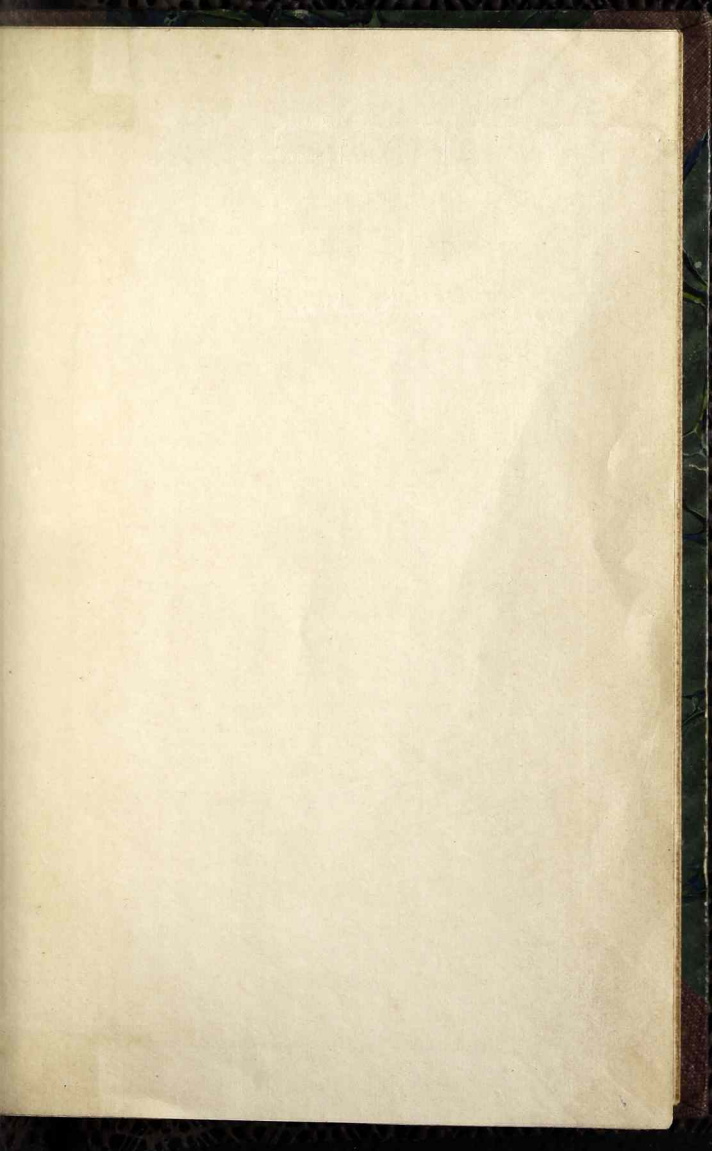
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Folkedands-Viser

og

Blandede Digte

af

P. S. Ingemann.

Kjøbenhavn.

Trykt paa Forfatterens Forlag, i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

I Kommission hos Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.

1842.

Indhold.

Dandsviser ved Bryllupsgilder.

	Side
I.	
Faderens Dands med Bruden	3
II.	
Brudgommens Dands med Bruden	6
III.	
Pigernes Dands med Bruden	9
IV.	
Konernes Dands med Bruden	11
V.	
Ungkarlenes Dands med Brudgommen	13
VI.	
Mændenes Dands med Brudgommen	15
Om Folkefættene.	17

Blandede Digte.

Brahmanen og Hindusyrsten	27
Kong Frederik den Fjerde	40
*Erindringer om Kong Frederik den Sjette	44

II

	Side
I. Sorø Academie	44
II. Universitets-Bygningens Indvielse	46
III. Provindsialstænderne	47
*Mindefang om Kong Frederik den Sjette	49
*Dronning Mariæ Trøst	52
Den Aldrende	55
Den Ellestudte	56
Fiskersang	58
Pigens Sang ved Bækken	59
Helhesten	60
Røffen	61
Harpen	67
Kæmpesværdet ved Bygholm	67
Den døende Brudgoms Reisesang	69
Gaadesangen	71
Israelitens Sang ved Havet	73
*Børnernes Julefang	74
Bebudelsen	76
Sjælen og Sjælens Aand	78
Speculationen	81
*Albert Thorvaldsen	82
Børnernes Sang til Storken	84
Virtuosen	85
Maaneynglings Suk til Jorden	86
Den gamle Teg	88
Johannes Hus's sidste Smil	89
Auspiciet	90

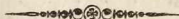
III

	Side
Kirffine Dorothea Tryde	91
*Til Motte Fouqué	93
*Omløberens Sang	95
Det bittere Ord	97
Den Gamle ved Arnen	98
Drømmen om Lethé	99
Beføget hos Bjergkongen	100
*Englenes Guldæbler	102
De befriede Aander	103
*Jens Møller	104
Efteraarstone	106
*Barnets Aand til Moderen	107
Sommernatsblint	109
Luises sidste Morgen	110
*Den store Seilads	112
*Christian Wilster	113
*Herman Freund	115
Den største Tankeslugt	116
Forargelsen	117
Bevidsthed	119
*Christen Olsen	120
Til den Fordringsfulde	122
Petronelle Stemann	123
Dugdraaben	126
Margrethe Teilmann	127
*Jørgen Mandir	128
Jacob Horneman Bredsdorff	130
Efterkrift	131

IV

	Side
De evige Gaver	132
Det Ubortdrømmelige	133
De to Dage	134
Vinterfuglen	137
*Fragment af Runcevalqaie	139
Her er Fred	143
De tvende Livsfphærer	145
Tegn og Billede	146
*Johan Guttenberg	147
Bisefræmmere paa Markedet	149
De talende Fugle	160
*Nordens Aand	161
*Kroningsfang	163

Anm. De af disse Digte, som adspredt have været trykte i periodiske
Skrifter ere betegnede med *

Dandseviser ved Bryllupsgilder.

(Om de Folkeskitte og føkkelige Foresillinger, hvortil disse
Gildeviser slutte sig, see Side 17.).

Handbuche der Hydrographie

von Dr. Carl Neumann, Professor an der Universität zu Göttingen, Mitglied des Kaiserlichen Reichs-Rathes, und des Kaiserlichen Reichs-Geographischen Instituts in Berlin.

Erster Theil: Die Hydrographie als Wissenschaft.

Leipzig, Verlag von C. Neumann, Neudamm-Strasse 11.

Erst erschienen im Jahre 1851.

Preis 1 Thaler 10 Sgr.

Die zweite Auflage ist erschienen.

Preis 1 Thaler 10 Sgr.

Die dritte Auflage ist erschienen.

Preis 1 Thaler 10 Sgr.

Die vierte Auflage ist erschienen.

Preis 1 Thaler 10 Sgr.

Die fünfte Auflage ist erschienen.

Preis 1 Thaler 10 Sgr.

Die sechste Auflage ist erschienen.

I.

Faderens Dands med Bruden.

(Synges som Visen: "Fr. Peder kasted Runer over Spange."
De 3 sidste Linier i hvert Vers gjentages som Chor.)

Fra Kirken Brudeffaren drog med Glæde:

Ved Faders Haand skal Brud i Dandsen træde.

Til Tanke Toner føie

Sig mildt i Brudens Sind:

Hun staaer med Glands i Die

Og Rosenglød paa Kind.

Favre Brud! dands nu Hædersgangen!

Moder seer din Dands til Søstersangen —

Favre Brud!

Paa Moders Arm du hopped, spæd og lille;

Nu dandser du med Fader høi og stille.

Dg Fader seer paa Datter:
 Hans Vblebarn bortgif;
 Dog Barnet seer han atter
 I Brudens Barneblit.

Fader kjær! see, jeg er den Samme!

— Vidner Diets Glands og Kindens Flamme —
 Fader kjær!

Saa lifligt klinger Brudepigefangen;
 See! Moders Hjerter smelter rørt ved Klangen.

Dg Fader seer paa Datter,
 Han seer til Moder hen:
 Som Brud du danser atter;
 Bort Liv er ungt igjen.

Moder kjær! Livet er det samme:

Aldrig falder Vble langt fra Stamme —
 Moder kjær!

I Fadersiet Sjælestraaler male
 Hvad Hjertets stille Tanker lønligt tale.

Han seer med Fryd tilbage;
 Han seer med Glæde frem:
 Han viner lyse Dage
 I Barnets nye Hjem.

Datter kjær! — sang det i hans Indre —

Folg din Brudgom! elsk dog os ei mindre!

Datter kjær!

Til favrest Dands nu alle Giger spille:

Til Brudgom fører Fader Bruden stille.

Han seer paa sine Kjære

Med Fadersiets Bøn:

Kjære Datter! gjør os Ære!

Vær god mod Barnet, Søn!

Haand i Haand samlet blev de Kjære —

Saa skal kjærtegnet Trostak samlet være

Haand i Haand!

II.

Brudgommens Dands med Bruden.

(Til Jokevisetenen: „Dg her du liden Baadsmand“, kan synges som Berølsang af Piger og Karle, med Omkvædet og sidste Vers som fælleds Chor.)

Karlene.

Der gif en Svend i Skoven. Der sad en Fugl saa
fjøn;

Dg Fuglen sang hvad Svenden kun tænkte iløn.

Hvad Fugl sang i Skov — hvad Fugl sang i Skov —
blev Sandhed.

Pigerne.

Der gif en Mø i Lunden. Smaafuglen sang paa
Dvist:

„Han kommer, som du venter: jeg veed det fuldvist.“

Hvad Fugl sang i Lund :; — blev Sandhed.

Karlene.

Dg Svenden saae til Fuglen: hvad var det dog du
sang?

Net aldrig Fugleqviddren saa listligt mig klang.

Hvad Fugl sang i Skov :; — blev Sandhed.

Pigerne.

Og Pigen saae til Fuglen: hvad quidder du vel om?
Jeg venter jo slet Ingen — om ogsaa han kom.
Hvad Fugl sang paa Dvist :: — blev Sandhed.

Karlene.

Der sad en Fugl paa Taget. Saa lystelig han sang:
„Her bliver Bryllupsgilde med liffigste Klang.“
Hvad Fugl sang paa Tag :: — blev Sandhed.

Pigerne.

Vi Piger spurgte Fuglen: hvor veed du det saa vist?
„Det drømte jeg, da stille jeg slumred paa Dvist.“
Hvad Smaafugl har drømt :: — blev Sandhed.

Karlene.

Vi Karle spurgte Fuglen: hvor veed du det saa grant?
„Det hørte jeg og saae jeg, der Drømmen forsvandt.“
Hvad Fugl saae paa Dvist :: — var Sandhed.

Pigerne.

Hvad drømte Fugl paa Dvisten? — „Det Ingen jeg
betroer;

„Men aldrig klang i Lunden saa hjærlige Ord.“
Hvad Smaafugl har drømt :: — var Sandhed.

Karlene.

Hvad hørte og hvad saae du? — „Det glæded Fugle
smaa;

„Guds Engle vilde glædes, isald de det saae.“
Hvad Fugl saae paa Dvist :: — var Sandhed.

Alle.

Smaaafugl floi over Taget; han floi i Verden ud.
 Nu dandser her en Brudgom saa glad med sin
 Brud.
 Hvad Fugl sang paa Tag :. — blev Sandhed.

III.

Pigernes Dands med Bruden.

(Til Folkevise-tonen: "Jeg lagde mit Hoved til Elverhøi", synges af Pigerne, med Omkvædet af Mænd og Karle.)

Der flyver en Due blandt Piger smaa;
 Hende bar vi saa gjerne paa Hænder.
 Helst Eventyr favre hører hun paa;
 Hun alle vore Viser kjender.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

Hvi flaggrer vor Due som Stork i Høst?
 Vil hun flyve til fremmede Lande?
 Hun lytter til Drømmetoner med Lust
 Om Elverkongens gyldne Strande.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

Vor Due sig voved til Elverhøi,
 Og til Vingeflag lytted hun bange.
 En Ungersvend ud i Fælkeham floi,
 Og Duen blev hans fjære Fange.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

See! Duen er bleven en Brud saa sjon;
 Nu hun dandser til Fidelens Strænge.
 Til Landet, hvorum hun drømte ilen,
 Hun dandser over grønne Enge.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

Glad flyver vor Due til Bondens Hjem,
 Som en Kongesøn blev hendes Mage;
 Men tro har hun alle Kjære i Gjem:
 Dø elsker hun dog alle Dage.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

Fra Fader og Moder vil Bruden bort;
 Alt som Fuglen hun samlede til Rede.
 Til dem, vi har kjær, er Veien fulstort:
 Om Venner skal hun aldrig lede.

— Vifligt gaaer Pigernes Dands!

Af Pigernes Lag vi dandse dig ud,
 Du, som leged saa smukt blandt os Unge!
 Vor Due! du blev en elskelig Brud —
 Saa glade vi din Brudesang sjunge.

— Vifligt gif Pigernes Dands!

IV.

Konernes Dands med Bruden.

(Synges som Bisen: „Der gaaer Dands i Borgegaard“; første Linie gjentages af Choret, der ligeledes synger Omkvædet med.)

Brud gif ind i ringe Braa :.:

Lavt Brudehuset stod, og dets Tag var Straa.

— Men i Brudens Haand var et Guldæble givet.

Trofast Biv i Hytten sad. :.:

Hun syede Huer smaa, og hun sang saa glad:

— Alt i Barnets Haand blev et Guldæble givet.

Englen ind ad Døren saae :.:

Saa deiligt som et Slot blev din lille Braa.

— Gjem Guldæblet vel, Englen gav dig paa Buggen!

Englen saae ad Døren ind. :.:

Der laae et lille Barn med en Rosenkind.

— Og i Barnets Haand glimted Guldæbleglandsen.

Englen smilede mild og god: ::

See! jeg den Engel var, ved din Bugge stod.

— I hver Barnehaand jeg et Guldæble gemmer.

Ville Barn bliv from og tro! ::

Selv holder du i Haanden din Lykke fro.

— Gjem Guldæblet, Barn! Englen gav dig paa Buggen!

— Brud! i Hustrulag dands ind! ::

Vi see det paa dit Blif og din Rosenkind:

— Et Guldæble, Brud! har du lenlig i Haanden.

Moder ved din Bugge sad. ::

Hun skinted i din Haand hvad du gemte glad.

— Gjem Guldæblet, Barn! Englen gav dig paa Buggen!

Favre Brud, saa from og tro! ::

End gemmer du i Haanden din Lykke fro.

— Hold Guldæblet fast, Englen gav dig paa Buggen!

V.

Ungkarlenes Dands med Brudgommen.

(Synges som Visen: „Fr. Tønne han rider af Als ud“
Mænd og Kvinder synge Omkvædet med.)

Saa lystelig dandses hver Ungersvend
 Alt mens han er fræk og fri:
 Spanker han først blandt stadige Mænd,
 Saa er den Lyst forbi.
 — Lettest gaaer Ungkarlsdansen!

Som Fuglene flyve vi rask afsted.
 Vi svinge hvem helst vi vil.
 Alle Smaaapiger slemte vi med;
 Ingen seer skjævt dertil.
 — Rastest gaaer Ungkarlsdansen!

Her flyver en Brudgom i Ungkarlsdag;
 Men det gør han aldrig meer:
 Sneglen med Huus og Hjem paa sin Bag
 Spag sig blandt Fugle teer.
 — Rastest gaaer Ungkarlsdansen!

Spring lystelig, Ungkarl, for sidste Gang!

Imorgen er det forbi:

Egtemandsvisens listigste Klang

Er der ei Fiirspring i.

— Lystigst gaaer Ungkarlsdandsen!

Af Ungkarlslauget vi dandse ud

En Brudgom, saa raff og net.

Harde han ei saa vaffer en Brud,

Sprang han vift ei saa let.

— Raffest gaaer Ungkarlsdandsen!

Af Ungkarlslauget herud! herud!

Til Flugten du har stor Hast.

Harde du ei saa vaffer en Brud,

Holdt vi dig gjerne fast.

— Raffest gaaer Ungkarlsdandsen!

VI.

Mændenes Dands med Brudgommen.

(Til Ræmpevisetonen: „De vare syv og syvfindstyve“, synges af Mandsstemmer. Omkvædet er almindeligt Chor.)

Nu runger Gulv ved Bryllupsgilde:

Dp hver Mand i Bondens Gaard!

Med Hat i Haand og med Hæl i Gulv

En Ungersvend blandt os staaer.

— Med danske Mænd i Lag skal raske Brudgom dandse
med Vre.

Bær hilset, Ungersvend, med Gammen!

Sving din Hat med freidigt Sind!

Med Lyst vi dandse saa brav en Karl

I Egtemandslauget ind.

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Vre.

Som hjemløs Fugl i øde Skove

Genlig Svend gaaer ind og ud:

I Verden er han en fremmed Gjest

Til hjem han har ført sin Brud.

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
med Glæde.

Saa mange Huse smaa der ryge
 For i ringest Hjem er No.

Net aldrig er der saa liden Fugl,
 Han søger jo egen Bo.

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
 med Glæde.

Til egen Bo gaaer Ungersvenden;
 Egen Arne Guld er værd.

I Hjemmet blev han dog lidet fro
 Foruden sin Hjertenskjer.

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
 med Glæde.

Ei bedre Læs til Gaard du ager,
 End en liflig Venneviv:

Gaaer Hjertenskjer i din Abildgaard,
 Saa alle smaa Blomster Liv.

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
 med Glæde.

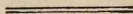
Hjemfor din Egteviv med Gammen!

Vær en Mand blandt gjæve Mænd!

Til ægte Liv i den ægte Stand

Dands freidig, du brave Svend!

— Med danske Mænd i Lag den raske Brudgom dandser
 med Ære.

Om Folkeskikkene.

Den gamle smukke Skik at forene Sang med Dands ved Folkets Festligheder har vel længst vedligeholdt sig i de danske Provindser ved Sommerby-Festerne. Hos Færøboerne har Dands til Sang, som bekendt, bevaret sig gjennem Aarhundreder indtil vore Dage i noie Forbindelse med den gamle Folkepoesie. Muligen kunde Sangen atter komme til at ledsage Folkedandsen, naar — ved Folkesangens Gjenoplivelse i vor Tid — ogsaa nye Viser knyttede sig til de endnu bevarede Folkeskikke og tildeels med de gamle folkelige Toner kunde tiltale Sindet ved at opfatte den Stemningens og Følelsens Poesie, der i hine bevarede Skikke endnu saa umiskjendelig afpræger sig.

Med Hensyn til den ved Barselgilder brugelige Folkeskik, at Gudmoderen danser med Barnet paa Armen, har jeg gjort et Forsøg med en saadan Gilderise, som er meddeelt i dansk Folkekalender for 1842. Her har jeg alene taget Hensyn til Bryllupsskikkene.

Ved Bryllupsgilder i det sydvestlige Sjælland er Skikken saaledes: Bryllupsgjesterne modtages i Brudehuset med Musik (gjerne Klarinettpil.) Fra Brudehuset til Kirken er Veien bestrøet med Blomster eller Winter-

grønt, og Kirken er pyntet med Grønt. Til Kirken drager Brudekoren i følgende Orden: foran gaaer et Par smaa Brudepiger; derpaa kommer Bruden, ledsaget af de vorne Brudepiger, parviis og gjerne saaledes, at det første Par holder sig tæt til hende, men dog lader hende være lidt foran og ligesom fremskyder hende med deres Skuldre, formodentlig en Levning af den i de fleste Nationers Barndom saa almindelige Skik, at Bruden ligesom skal nødes til at træde over i Egtestanden. Naar Bruden ikke er Enke og hendes Pigerygte har været uplettet, bærer hun tilligemed alle Brudepigerne bart Haar, adskilt i Vandene og opsat med Flætninger, samt prydet med det glimrende saakaldte Poffetoi eller Flættetoi i Raffen, hvorfra en Mængde meest rosenrøde Silkebaand, blandede med enkelte grønne og blommede, falde ned over Ryg og Skuldre. Brudens Dragt er hos velhavende Bønder en sort Kjortel, med en bred ægte Guldsnor om Livet, og et hvidt flart Forflæde. Nærmest efter Bruden og Brudepigerne komme to „Brudekoner“ i sorte Klæder, med Guldsnore om Huen og Livet, og efter dem alle de andre Koner og Piger. Efter Brudens Tog kommer Brudgommens. Han gaaer ene i Spidsen med sine to Forlovere (Brudemænd) ved Siden, der dog holde sig lidt tilbage. Derefter følge alle de andre Mænd og Karle parviis. Fra Kirken iagttages samme Orden.

Bed Middagsbordet i Brudehuset sidde Brud og Brudgom „til Høibords“ for den øverste Ende af et særskilt Bord, hvorved foruden dem i Reglen kun de

egentlige Brudepiger og de to „Brudefoner“ tage Plads. De andre Koner og Piger sidde med Mændene og Karlene ved et andet Bord. Brudens Forældre opvarte Brudeparret og Gjesterne. Under Maaltidet musiceres der af Spillemandene. Naar efter Bordet Dandsen skal begynde, indledes den med en maaskee i sin Oprindelse mimisk Characterdands, der i al sin naturlige Konstløshed og Simpeltid i sin ubevidste Idee synes at betegne Stemningen og den blandede Følelse af Glæde og Veemod i Forældrenes Hjerter, idet de med Glæde over Datterens Lykke og nye Liv dog maae forudsøle Savnet af et hjært Barn i det gamle Hjem, medens Erindringerne om deres egen Ungdom og første ægteskabelige Lykke ligesom svæver dem levende forbi i Skikkelsen af det nu til Brud forvandlede Barn. Faderen tager nemlig allerførst Bruden op til en langsom og sagtfærdig Dands, som han ender med at føre hende hen til Brudgommen og lægge hendes Haand i hans, sædvanlig med de Ord: „her overgiver jeg dig min Datter. Gid hun maa blive dig ligesaa god Kone som hun har været mig Barn.“ Derpaa dandser Brudgommen ene med Bruden, og denne Dands kan vel i sin Idee betragtes som Folkedands-Poesiens Udtryk af Brudeparrets Kjærlighedslykke til Tonerne af deres Livs Romance. — Det er en ældgammel, men evig ung folkepoetisk Forestilling, at hvad der hemmeligt foregaaer i det bevægede Sind synes en venlig Natur og fornemmelig den anelsesfulde Fuglenatur at have Medfølelse for, ligesom ogsaa Videnskaben og den poetiske Stemning synes i alle Naturroster og

især i Fuglenes Sange at høre Toner, der paa en Maade udtale den endnu kun halvbevidste Følelse eller Tanke. Dette see vi allerede i Eddasangene om Sigurd Fafnersbane, hvori hemmelighedsfulde Svalesange udtale hans egne lønlige Tanker og betegne saavel hans tilkommende Bedrifter som hans Kjærligheds-Eventyr. Hvad man gjetter eller har Nys om, derom siger man ogsaa i daglig Tale at have hørt „en lille Fugl synge.“ Til disse Forestillinger slutter sig her Pigerne og Ungkarlenes Berelsang til Brudeparrets Dands.

Først naar denne Dands er endt, begynde de almindelige Gildedandse, som sluttet med fire symboliske Dandse, hvori Brud og Brudgom særskilt tage Deel og som betegne de Livsstaders Særegenheder, hvorigjennem Brud og Brudgom nu vandre ved Overgangen fra det frie muntre Ungdomsliv til Huusmoderens og Huusfaderens alvorlige Kreds eller Lag. Først dandse nemlig Pigerne Bruden „ud af Pigelaug“, som det kaldes. Denne smukke Nationaldands er bleven optagen i Konstdansen i Galleottis Ballet: „Badstøperpigerne og Kjædeslifterne“. Den udføres af Pigerne alene dog med en Karl (Brudfører) i Spidsen, der holder et Rømmetørklæde, i hvis anden Ende Bruden holder, og paa samme Maade dannes den hele Række, der med mange Svingninger fører Bruden i Kreds under de Dandsendes Arme gennem hele Brudehuset og ind i flere Bondergaarde, hvor Dansen fortsættes, og endelig tilbage til Brudehuset. Derpaa dandse Konerne Bruden „ind i Konelaug“, hvorpaa Ungkarlene dandse

Brudgommen „ud af Ungkarlslauget“. Ved denne Dands eller Leeg, hvorved det som oftest gaaer noget larmende til, spilles en af Landsbyspillemandene bekiendt Dandsmusik, under hvilken Karlene gjerne synge eller tilraabe Brudgommen:

„Den, du har været,
Bli'er du aldrig meer.“

I denne Skik har paa en Maade hiin gamle Sædvane bevaret sig at ledsage Dandsen med Sange eller Ord, der have Hensyn til Dandsens Betydning. Tilslidst dandse Ægtemændene Brudgommen „ind i Ægtemandslauget.“

Beskuelsen af Livet, som en Drom, tilhører Ungdommen i en vis Periode og har med hele Drommelivet sin uomtvistelige Poesie og Berettigelse, hvad der end fra det practisk-borgerlige Standpunkt kan indvendes derimod. I vor Folkepoesie fremtræder ofte Anskuelsen af Kjærlighedslivet som et skjent betydningsfuldt Eventyr, hvor med undertiden en Forvandling er forbunden, ligesom paa en Maade en heel ny og eventyrlig Trylleverden virkelig oplukker sig for den lyffelige Kjærligheds Blik og en aandelig Forvandling kan siges at foregaae i den Elskendes Sind. Denne Forvandling fremstiller Folkepoesien ofte som Befrielse fra en dæmoniisk Fortryllelse ved Kjærlighedens større og mægtigere Magie. Uden at en sliig Betydning kan siges med Klarhed at være udtraadt i Folkets Bevidsthed, aabenbarer den sig dog naivt og poetisk i alle Folkesangene om slige Forvandlinger, og til denne folkelige Anskuelse har jeg knyttet „Pigernes Dands med Bruden“.

I Sangen til „Konernes Dands med Bruden“ har jeg benyttet et Symbol, der ligeledes tilhører Folket, nemlig det for sædvanlige Dine „usynlige Guldæble“, der gives ethvert Barn i Haanden og som det gjælder om at holde fast paa i Verden. Poesien i denne Folkeopfindelse har bevaret sig i en Leeg mellem Forældre og Børn, som i Thieles „danske Folkesagn“ ogsaa omtales (IV Samling p. 184). Leegen kaldes „Gjemme gjemme Guldæble!“ eller: „Grave grave Guldæble!“ og bestaaer i, at Faderen eller Moderen tager Barnets Haand og gemmer eller ligesom nedgraver eller leder „(graver med Fingeren) efter det Guldæble, Barnet efter hiin smukke Almuefiction skal have i Haanden.“ Den Barneramse, som derved bruges, anføres hos Thiele, der ogsaa henviser til Sagnet om Peter Schumacher (Griffensfeldt), som, da han i sit 4de Aar blev baaren til Skolen, skal være bleven standset af en Spaaqvinde, der betragtede Barnet nøie og saae et Guldæble i Drengeens Haand, hvilket hun bad ham see vel til at han ikke lod falde (Danske Folkesagn IV Samling p. 86—87). Forestillingen om det usynlige Guldæble i Barnehaanden, som Livets og Lyffens herligste Gave, erindrer ikke blot om Hesperidernes gylde Æbler og Idunsæblerne i den nordiske Mythe, men tillige om de gunstige Norgaver til de nyfødte Børn, hvilke Gaver dog altid ledsages af en betingende Indskrænkning, ligesom der fortæles om Fee-Mabenbarelsjerne ved Børnernes Bugge i vore Middelalders-Eventyr. Overført i en dybere kristelig Symbolik og knyttet til Tanken om det paradisiske

Livstræes gyldne Frugter, i Forbindelse med den bibelske Forestilling om Bornenes Engle, som staae for Guds Afsyn, har hiint Guldæble, som den sande indre Lykkes Symbol, en saa skjøn og sand Betydning, at det syntes mig ligesaa lidt at burde savnes ved Bryllupsfesten, som det gyldne Rigsæble ved Kroningsfesten.

Til hiin Leeg har jeg engang sat følgende lille Sang:

Guldæblelegen.

Grave, grave Guldæble!

Hvor skal vi Guldæblet finde?

I Barnets Haand, i den lille Haand —

See! der blinker Guldæblet inde.

Bed Barnets Bugge en Jomfru stod —

Den Jomfru var en Engel, deilig og god:

Gyldne Æbler hun bar paa Vaand —

Hvert Barn hun giver et Æble i Haand —

See Guldæblet blinker derinde.

Gjemme, gjemme Guldæble!

Lad Guldæblet ei borttrille!

Gjem hvad du har i din lille Haand!

Pas vel paa Skatten, du Lille!

Det Barn, som gjemmer Guldæblet tro,

Sin Lykke bærer i Haanden fro.

Og om du aldrig det Æble saae,

Du kan dog med det i Haanden gaae.

Af Barnets Haand af den yorne Haand

Lad aldrig Guldæblet trille!

I Ungkarlenes Sang for Brudgommen, naar de dandse ham ud af deres muntre Lag, syntes mig lidt ungdommeligt Letfind og Overmod at høre hjemme, forbundet med godmodig og trohjertig Glæde. Den mandige alvorlige Livsanskuelse, med Kjærligheden til Hjemmet og det hyggelige Familieliv, hvorom man har adskillige gamle folkelige Ordsprog, syntes mig derimod rigtigt at betegne Characteren i „Mændenes Sang til Brudgommen,“ idet de sædvanlig slutte Bryllupsgildet med at dandse ham ind i deres „Lag.“

Blandede Digte.

STANDARTEN DER KRIEGSKUNST

1. Die Kunst des Marsches
2. Die Kunst der Schlacht
3. Die Kunst der Belagerung
4. Die Kunst der Verteidigung
5. Die Kunst der Flucht
6. Die Kunst der Versteckung
7. Die Kunst der Verwundung
8. Die Kunst der Heilung
9. Die Kunst der Befehlsgabe
10. Die Kunst der Unterordnung

11. Die Kunst der Nachschube
12. Die Kunst der Proviantverteilung
13. Die Kunst der Quartierung
14. Die Kunst der Wintervertheidigung
15. Die Kunst der Sommervertheidigung
16. Die Kunst der Winteroffensive
17. Die Kunst der Sommeroffensive
18. Die Kunst der Winterflucht
19. Die Kunst der Sommerflucht
20. Die Kunst der Winterversteckung

21. Die Kunst der Sommerversteckung
22. Die Kunst der Winterverwundung
23. Die Kunst der Sommerverwundung
24. Die Kunst der Winterheilung
25. Die Kunst der Sommerheilung
26. Die Kunst der Winterbefehlsgabe
27. Die Kunst der Sommerbefehlsgabe
28. Die Kunst der Winterunterordnung
29. Die Kunst der Sommerunterordnung
30. Die Kunst der Winterbefehlsgabe

31. Die Kunst der Sommerbefehlsgabe
32. Die Kunst der Winterunterordnung
33. Die Kunst der Sommerunterordnung
34. Die Kunst der Winterbefehlsgabe
35. Die Kunst der Sommerbefehlsgabe
36. Die Kunst der Winterunterordnung
37. Die Kunst der Sommerunterordnung
38. Die Kunst der Winterbefehlsgabe
39. Die Kunst der Sommerbefehlsgabe
40. Die Kunst der Winterunterordnung

Brahmanen og Hindusfyrsten.

I.

S fjeldbrandst Dal ved Himalaias Fod
 Ved længst berømte Bamyans Ruiner
 Hos modig Elephant dens Rytter stod.

Hans Fyrstekastan gløded af Rubiner;
 I Helteøiet Sjælens Diamant
 Gjød Stjernelys til Natten i hans Miner.

Han saae, hvor Maanens blege Øs oprandt,
 Urverdens Grav for Mammuthslægt og Drage,
 Hvor Fjeldpagoders Oldtidsstad forsvandt.

Beundringsværdig Nest end stod tilbage:

I Fjeldets Tempelgrotter hugne ud,
 Stod Ræmpeguder fra henfarne Dage.

Treforment seer han her Naturens Gud,
 Som skaber og opholder, men dog knuser
 Med Livets og Nødvendighedens Bud.*)

Her londsøfsfuld en hellig Lustning sufer:
 Det hvister om Alverdens Liv og Død;
 Og fredløst Tankeoceanet bruser.

Til planløs Undergang ham synes fød
 Naturen selv med alle Slægters Sjæle:
 Sit største Bærf her Tiden sonderbrød.

Her, hvor de tusind Pilegrimme knæle,
 Han seer kun Rædsel i sin Guds Symbol,
 Og i Ruiner Aandens Estermæle.

Han stirrer op mod Stjernehimlens Pol:
 Mod vildtopprørte Bryst han knuger Haanden
 Og spørger: „hvad er Idraet under Sol?“

„I Livets Røst jeg hører Dødens Baanden;
 Hvor Verdens Ophav og Opholder staaer,
 Dens Odelægger sonderriver Aanden.

*) Brahma Vishnu og Shiva, den skabende, opbeholdende og, som man har troet, ødelæggende Gud i en Trehed (Trimurti).

Til Brahmas Skabning Vishnus Omhu naaer;
 Men Schivas Skygge over Gudens falder,
 Og Mørkheds Aand igjennem Lyset gaaer.

„Trimurtis store Aand hver Sjæl paakalder;
 Men Slangen hvisler selv i Gudens Haand,
 Og Schivas Pryd er hule Dødningsfaller.“*)

„Forsærder dig Nødvendighedens Baand?“
 — En Stemme toner dyb og klar og rolig —
 „Dølst dig fra Naturen til dens Aand!“

Dg see! ved Fjeldets Eneboerbolig
 En lissgraa Dding staaer i Maanens Glands
 Dg læner sig til Gudens Fod fortrolig.

Dølstet Blik er uden jordist Sands:
 Han synes sammengroet med Klippemuren,
 Dmsnoet af Tempelnischens Bedvendfrands.

*) Slangens Billede og et Armbaand af Dødningsbøveder, det Ondes og Dødens Symboler, der kun for en høiere Anskuelse blive den evige Befrielses Seiersstegn, høre til den formeentlig odelæggende Gudsdomspersons Attributer, der i Forening med Livets og Opbyggelsens Princip banner den indiste Treenighed (Trimurti).

Med Tankedybets Ro i Vandefuren,
 Med Nattens Lufthing i det hvide Haar,
 Hans Legem synes Eet med Fjeldnaturen.

Men Aandens Verden opladt for ham staaer:
 Den tvende Gange Fødte blev besfjæret
 Besfuelsens og Underkraftens Kaar. *)

Ved fromme Pilgrimshænder kun ernæret,
 For Verden død, han seer i Himlen ind,
 Af ingen jordiff Attraa meer besværet.

Vidunderlig i gudhensjunkne Sind
 Een Tanke kun, een Følelse sig rører;
 Den hviler i hver Fure paa hans Kind.

Den evige uskabte Aand tilhører
 Hans Grandstersjæl udeelt; med Villiens Magt
 Uendeligheds Løndom han afflører.

*) Brahmanens Sjæl har, ifølge den indiske Lære om Sjælevandringen, gennemgaaet Provetvandringen gennem den lavere Naturs Organisationer og er anden Gang Menneske. Vil han undgaar en ny Sjælevandring's Plage efter sin anden Død som Menneske, maa det ske ved Sjælens fuldkomne Adskillelse fra al Sandselighed og ved reen Intuition af Guddommen, hvorefter han tillige opnaaer overnaturlige Kræfter.

Han har sig Mørkets Afgrund underlagt;
 Fra Skinnets Liv og Sandse-Illusionen
 Gjenfødte Aand udsvang sig med Foragt.

Omstraalet af U dødeligheds-Kronen,
 Ved sidste Sjælevandrings-Maal hensat,
 Han peger stolt mod Sandhedsregionen.

„Erkjend din Sjæl!“ — han raaber — „hæv dens Skat!
 „Adskil den fra Naturen uden Klage!
 „Og du skal gjennemskue Brahmas Nat.“

„Fly, Vandressjæl, fly evig Vandrings Plage!
 „Erkjend dig! og du kommer ei igjen —
 „Adskil dig! og du kommer ei tilbage.“

Paa Rattens Lufning suzer Ordet hen;
 Men koldt det gjennemisner Orknens Rytter;
 „Nei!“ — raaber han — „min Sjæl er Livets Ven.“

„Bedriftens Søn ei med Brahmanen bytter;
 „Min Sjæl sig fjerner ei fra sin Natur:
 „Jeg fødtes til de Levendes Bessytter.

„Din høie Wiisdomsfrugt er mig for suur;
 „Jeg gruer for den Salighed, du nyder,
 „Som døde Wiisdomssteen i Templets Muur.

„I Verdenslivet sig min Sjæl udgyder;
 „Bedriftens Krone var mig Livets Skat.
 „I Daad min Aand med Gunders sammenslyder.

„Men see! jeg grundet fredløs Dag og Nat
 „Paa Gaaden, som jeg aldrig gjenneintrænger:
 „Hvi blev saa karrig Livets Maal mig sat?

„Paa ussel Stilk hver gylden Livsfrugt hænger:
 „For den er modnet, raadner den paa Jord;
 „Hvi lyser selv den Størstes Liv ei længer?

„Jeg tørster efter Jdræt, høi og stor:
 „Min Aand vil løfte mig til Rang med Guder;
 „Dg dog vil Tiden flette ud mit Spor.

„Kun Undergang kun Glemsel mig bebuder
 „Det største Mindesmærke, Verden saae:
 „Paa Eftermælets Gruus Dødsuglen tuder.

„Din Underkraft, Brahman, jeg stoled paa:

„Jeg reed igjennem Drkner til din Bolig;

„Her vilde jeg Naturens Aand forstaae.

„Dig troede jeg med Livets Liv fortrolig;

„Her søgte jeg U dødeligheds Bei

„I Oldtidshelligdommen, stor og rolig.

„Men nu jeg seer det: aldrig finder jeg

„Den Viismand, som mig aabner Livets Kilde:

„Dens rige Flammevæld du kjender ei.

„Fra Livets Strom du vil dens Slægt forvilde;

„Tilintetgjøre kan du Jordens Glands,

„Opløse Aanden og dens Kræfter spille.

„Din Røst henveirer Daad og Grens Krands;

„Din Fromhed dræber syg hver Frihedstank

„Og lammer Sjælens Vinger med dens Sands.

„For maa min Sjæl fordømt tilbagevanke

„Igjennem Skorpion og Tigerfat,

„For jeg som du paa Himlens Dør vil banke.

„Sund vil jeg gribe Livets gyldne Stet;

„Jeg noies vil med denne Verdens Gave —

„Kun Dag til Daad! og — sildig, sildig Nat!

„Er den foragtede Natur din Slave,

„Kan dine Venner standse Schivas Haand,

„Naar den udpeger Dødeliges Grave —

„Ha! løs mig da fra min Begrændsnings Baand!

„Nedbed mig Antilopens Liv og Sandser!

„Dg Lovens Kraft og Fjeldnaturens Aand!

„See! Guders Haab paa Jorden mig ombandser;

„Lad her mig gribe hvad min Sjæl attraaer,

„Hvor Himmelringen Jord og Hav omfrandser.

„Dg see! min Villie som Drkan udgaaer;

„Af Bjerger reiser jeg mit Estermaale.

„Dg fast som Himalaias Grund det staaer.

„Kun Liv og Kraften, som behersker Sjæle!

„Dg selv jeg føler mægtig i mit Bryst!

„Den Guddom, hvorfor Jordens Slægt skal knæle.

— — „Du er bønbert!“ afbryder ham en Røst
 Som fra Naturens Dyb og Verdensgraven,
 Og Rædsel blander sig med sølsom Lyst.

Taus blegner Kraftens Søn ved Undergaven:
 Den kom som fra et Guddomsbryst af Steen;
 Men aaben staaer ham Verdens Tryllehaven.

Hver Livets Jldstrøm samler sig i een,
 Og vældig, som et Ocean af Luer,
 Livskraften gennemstrømmer Marv og Been.

Han bort sig vender fra de knuste Buer
 I Fjeldpagoders Pyramideværk,
 Og stolt med Drnens Blif han trindt sig stuer.

Han føler sig som Leoparden stærk;
 Som Drnens Love og som Bjergets Tiger,
 Han trænger ei til Sværd og Pantfersærk.

Som løsladt Storm mod store Maal han higer;
 Han farer Drnens vilde Dyr forbi.
 Schakalen hyler og hans Blif undviger.

Paa Ganges Bred ved Krokodillens Sti
 Hans Herfterblit forfærder Floduhvret:
 En Verdens Kræfter synes skjult deri.

Selv Brahmas Folk ham lyder blindt som Dyret;
 Han troer sig ene i Naturen fri,
 Kun af sin Villies Eftæneguddom styret.

 II.

For Gudens Blik, for hvem de Fromme knæle,
 Aarhundredsdagen flygter som et Blink
 Med trende Slægters Millioner Sjæle.

Hvor med Gazellens Jldblif, ungdomsflint
 Hiin Fyrsteyngling Elephanten standsed,
 Thronbaaren hviler paa en Oldings Bink.

Det er hiin Helt, hvem Guders Haab omdandsed,
 Som vilde gribe Livets gyldne Skat
 Saavidt som Himlen Jord og Hav omfrandsed.

Han atter staaer i stjerneklare Nat
 Ved Guders Hal blandt Bambyans Ruiner.
 Hans Haar er iisgraat, Drnebliffet mat.

Han over døde Slægters Grav fremtriner.
 Stormogulskronen luer i hans Haar;
 Men Dødens Skygge bæver i hans Miner.

Ved Gremittens Klippegrav han staaer;
 Hjernt knæle, tause de forbauste Slaver.
 Tre Gange Østens Drot om Graven gaaer.

„Siig, har du Røst, du Mand med Livets Gaver!
 „Nævn mig den Sjæl, hvem Livet ei bedrog!
 „Nævn mig den Storhed, Jorden ei begraver!

„See! jeg har brugt Livsskatten, jeg modtog;
 „Som Himalaia staaer mit Eftermæle:
 „Mit Navn jeg dybt i Verdens Grundsteen slog.

„Dg dog maa Intethedens Tanke qvæle
 „Den største Drot paa Østens Herskerstol,
 „Tilbedt af trende Slægters Slavejskæle.

„See! man har nævnt mig Orientens Sol;

„Min Høiheds Stjerne lyste i det Fjerne,

„Dg Rygtet bar min Priis fra Pol til Pol;

„Men see! imorgen vil min Sol udsluffes;

„Kan da min Sjæl sit Eftermæle see,

„Naar Gruben over dette Hoved luffes?

„Tal, hvis du lever, Aand! forhaan mig, lee!

„Bespot mig i min Død! men ti kun ikke!

„Raab over mig et tusindfoldigt Bee!

„Nødvendighedens Skaal jeg vil uddrifte:

„For bitter er mig ingen Livets Frugt —

„Lad tusind Skorpioners Braad mig stifte!

„Men siig kun, aabnes Diet, som er lukt?

„Dg rores atter Haanden, som er lammet?

„Dg lyser atter Flammen, som er slukt?

„Get Ord kun for mit Livslys er udslammet!

„Get Blink kun af dit Liv bag Sandsens Grav!

„Get Glimt kun af det Lys, du har annammet!

Da hvisker det som fra et bundløst Hav:

„En Guddom raner ei hvad han har givet;

Uendelig er Gaven, Brahma gav."

Men dybt med Guf det fuser fom fra Sivet:

„Min Sjæl vildsoer som din — her vifter den:

„Uendeligt er Livets Maal som Livet.

„Ydmyg din Sjæl! smelt først som Draabe hen!

„Elst, Vandressæl, elst selv din Vandring's Plage!

„Jdmyg dig — og du kommer ei tilbage!

„Hengiv dig — og du kommer ei igjen!“

Kong Frederik den Fjerde.

I.

Hos Fjerde Fredrik i Arelstad
 Stod Mænd, som Verden ei glemmer;
 Blandt Riddernes Navne i Skjaldenes Dvad
 Floi Kongens med tonende Stemmer.

Hos Fjerde Fredrik paa Arelvold
 Stod Nordens Kæmper med Gre:
 Fra Klippen var Dankongens „tordnende Skjold“
 Fra Sletten hans lynende Hære.

Høit fused Grens det grønne Træ,
 Som feirest stander i Skoven,
 Hvor Elven nedbrused i Fjeldenes Læ,
 Hvor Skovene dandsed paa Boven.

Det drøned ved Rygens og Pomrens Kyst:
 Der kæmped Dankongens Helte;
 Om Gabels og Sehstedes Soridderdyft
 Sang Dansken i Sund og paa Bælte.

Ild spruded Havets og Flammens Børn
 Med Ribbeen af Egenes Stammer;
 Høit Torde nskjold sloi paa den skumhyide Drn
 Og Hvitfeldt paa Binger af Flammer.

Stolt Gyldenlove, stærk Raben streed;
 Kong Frederik vinked med Vre.
 Fra Bal gjeennem Gjendernes Porte han reed
 Med Seir i blinkende Hære.

Octóberstorm var hans Buggesang;
 Den Sang gjenlød ved hans Baare.
 Men stille, hvor Heltenes Sørgerøst slang,
 Randt Bondens og Børnenes Taare.

Ei Kæmper ene han tog i Favn:
 Et Barn hans Sjæl kunde smelte.
 Den fattige Bonde velsigned hans Navn,
 Den Konge for Børn og for Helte.

II.

Stod han mellem Helte høie,
 Saae han over Folk og Land,
 Tindred Folkedrottens Die
 Mildt i Glands af Krigens Brand.

Dg han saae med ædel Barme
 Fra de Store til de Smaa,
 Dg han saae med Høiheds Harme
 Hvor en Træl i Støvet laae.

Bondens Trældomsfuk han hørte
 Dg den Faderløses Graad;
 Grønlandst Hednings Trang ham rørte —
 Kongetanker blev til Daad.

Fredrik bød i Ræmpeleiren:
 Ingen Træl i Heltes Land!
 Fredrik bød, omkrands af Seiren:
 Tænd Guds Lys paa Hedningstrand!

Alaget var dog svart at vælte;
 Hjertet brændte i hans Bryst.
 Blikket fulgte Korsets Helte *)
 Fromt til kolde Hedningkyst.

Skoler reistes til Guds Ære
 Klippesfast i Danmarks Land:
 Guds frygt skulde BARNET lære,
 Frihedsfind den danske Mand.

*) Egeberne.

Hundred Faderløses Arme

Glad sig løstet til hans Priis *).

Faderløses Tak med Varme

Naar end til hans Paradiis.

III.

Kampstormen tier — Tiden sit Klædebon skifter;
Sangen dog mindes de kæmpende Tiders Bedrifter;
Øren og Mindet skal aldrig døe.

Høihedens Aand skal med Seir gennem Tiderne skride.
Hver Aand, som foer hen over Verdens De
Og stroede i Juren Betsignelsens Frø,
Hans Navn skal paa Tidernes Vinge flyve saa vide.

*) Vaisenhuset.

Erindringer om Kong Frederik den Sjette.

I.

Soro Academie.

Soro! Krands af Sø og Skove!

Stille Klostervang!

De med Himmelspeil i Bove!

Lund med Fuglesang!

Værdoms Hjem! Bedristers Havn!

Minders De med Heltegrave!

Du os kalder skjønt tilbage

Baldemarers Dage.

Groer der Glemselsurt i Dale

Over Heltes Bryst;

Synfer Kjærlighed i Dvale;

Tier Mindets Røst —

Her med store Tiders Sjæle

Muur og døde Steen skal mæle;

Her med friske Ungdomstunge

Mindets Fugl skal sjunge.

Søen blinker, Skoven suser

Deilig her i Vaar;

Himmelspeilet mildt sig kruser;

Nattergalen slaer;

Værdoms stille Klosterhave

Blomstrer end ved Heltegrave;

Arels Aand i Aftenstunden

Suser gjennem Lunden.

Blinker Vinteris paa Bøve,

Slumrer Mark og Dal,

Tier Fugl i mørke Skove,

Her er Liv i Sal:

Brændte Fugl, med Purpuringer,

Her sig fra sin Afse svinger;

Gjensødt Liv i Vinterstunden

Toner gjennem Lunden.

Hæv din Røst i høie Sale!

Fugl, som ei kan dee!

Spred med Sang henover Dale

Livets Kjærnesfæ!

Bring til Dage, som oprinde,

Bore høie Fædres Minde!

Gjennem fjernest Tid du bære

Sjette Fredriks Tre!

II.

Universitets-Bygningens Indvielse.

(1836).

Den Borg i Verden ei forgaaer,
 Som Aandens Kæmpe reiser:
 Den under Phoenixvinger staaer;
 I Glands mod Sky den kneiser,
 Og styrter hver dens Steen i Muld,
 Af Jettemagter knuset,
 Med Phoenixkræfter underfuld
 Den reiser sig af Gruset.

Der staaer en Borg bag Arels Bold;
 Paa den har Aander bygget.
 Af høie Christians Lovessjold
 Blev hellig Grund omskygget.
 Dens Muur gjenklang af Aanders Ord;
 Dens Priis mod Skyen flinger,
 Mens Bidskabs Phoenix, høi og stor,
 Omsuser den med Vinger.

See! Muren sank for Fiendehaand;
 Men Kræften blev den samme:
 Sin Høisal skaber Høiheds Aand
 Trods Clementers Flamme.

Naany staar Borgen, høi og stærk;
 Den evig Krands skal bære,
 Til Hæder for Kong Christians Værk,
 Til Sjette Fredriks Ære.

III.

Provindsialstænderne*).

Vist Seiers Fryd til Norden!

Du Kjærlighedens Flag!

Ton, Fredens Jubeltorden,

Paa Danmarks Høitidsdag!

En Seier skjon i Freden

Bed Aand, og ei ved Blod,

Bed Daad for Evigheden

Vandt Fredrik Siegod.

En Fredens Helt ved Thronen

Han stod i Seiers-Glands,

Med Egelov om Kronen,

Med Retsfærd's hvide Krands:

*) Afslunget ved deres første Møde i Roskilde.

Med Friheds store Tante
 Han løste Sjælens Baand;
 Han knuste Aandens Sranke
 Med Høiheds Kongeaand.

Med Himmelbanrets Mærke
 Han stod i Tidens Dyst:
 Han Danmarks Løver stærke
 Gav atter Løverøst;
 Med Hjertessjoldet ene
 Han Høimods Seier vandt;
 Til Kronens Edelstene
 Han Folkets Hjerter bandt.

Straal høit for fjerne Tider!
 Du Kjærlighedens Seir!
 En kronet Helt fremstrider
 I Folketæmpers Leir.
 Saalænge Aand har Stemmer
 Og danske Sjæle Røst,
 Ei Danmark Hjertet glemmer,
 Der slog i Fredriks Bryst.

Mindefang om Kong Frederik den Sjette.

(December 1839).

(Eil Fjellfångstønen: »Dronning Dagmar ligger i Ribe syg.«)

Paa sin Løgseng ligger Kong Fredrik hvit.
Fra Buggen var hans Puder haarde.
Daaften ham glemmer ret ingen Tid;
Befignet hans Navn skal vorde.
— Ak! for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Var ham Kronen tung, blev ei Hjertet haardt.
Gud saae hvad Sorg han maatte doie.
Skuffed ham Lykken, veeg Glæden bort,
Det skulde hans Sjæl ei boie.
— Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Han var Danst, som Danrigets bedste Mand,
 Og Ketsinds Krone har han baaret.
 Jævn var hans Tale, og Tanken sand,
 Og Sindet saa lyst som Haaret.
 — Nu for Kongen ringe Danmarks Klokker.

Han var mild. Han stod ved sin Faders Haand
 I Folkets arnebundne Dage;
 Mildelig løste han Bondens Baand
 Og rørtes ved Negerens Klage.
 — Nu for Kongen sørge frie Mænds Sonner.

Han var fød og baaren til Kroner to;
 Den ene skulde han kun bære.
 Lykken var ham falsk; men hans Folk var tro;
 Og gammel blev han med Ære.
 — Nu for Kongen sørge Danmarks Sonner.

Han var fast. Han standed i Keisersal;
 Net aldrig Danstten skal det glemme —
 Danrigets deiligste Bang og Dal
 Han værned med mandig Stemme.
 — Nu for Kongen sørger Danmarks Hjerte.

Han var viis. Han satte til Folket Lød:
 Han saae hvor Kræfter laae i Dyale;
 Tungebaand leed han ret ingen Tid —
 Om Lov bød han Folket tale.
 — Nu for Kongen serger Folkets Hjerte.

Sjette Fredrik havde os Alle kjær;
 Ham skinned Kjærlighed af Die.
 Fattigmand traadte hans Throne nær —
 Gud glæde hans Sjæl i det Høie!
 — For vor Fader ringe Danmarks Klostter. —

Dronning Maries Trost.

(Efter Kongens Jordefærd).

Søseffjords-Belgerne stille gaae;

Dybt risler Roeskilde-Bældet:

Nu hviler en Drot, som Verden har faa,

I Kapellet.

Stjernerne see til Palladset hen:

Der sad hiin retvise Konning;

Der sidder nu Beemods Engel igjen

Hos hans Dronning.

Taaen nedruller paa hyide Kind;

Den steeg fra Hjertedybsvældet.

Nu Tanken henflyer fra Dronningens Sind

Til Kapellet.

Sjælen besøger sin blege Ven
 Med Savn og hjærlige Minder;
 Med Savnet et halvt Aarhundred igjen
 Der oprinder.

Timen hun mindes, da førstegang
 Hun Sjælen saae i hans Die,
 Og Timen, da Kongens Aand sig udsvang
 Mod det Høie.

Døden ei løser de Sjæle-Baand,
 Som Himlen styrked med Smerte —
 Det folte hun med hans livløse Haand
 Ved sit Hjerte.

Stille, hvor Børnenes Rister staae,
 Nu hvister Roeskilde-Bældet:
 Kong Frederik hviler hos sine Smaa
 I Kapellet.

Dronningen sukker med smeltet Sind:
 O! der var lifligt at være!
 Ak! bar de mig alt i Hvalvingen ind
 Til de Kjære!

Dronningen seer til Guds Stjerner ud —
 Lyssstraaler Tanterne bære;
 From Sjælen kan see hos Sjælens Gud
 Sine Kjære.

Suffet fra Vængslernes dunkle Strand
 Henslyer med Hymnernes Tone:
 Det svinger sig mod de Levendes Land
 Til Guds Throne.

Den Alldrende.

Andre Tider, andre Sæder,
 Andre Tanter, anden Tid —
 Andre Sorger, andre Glæder —
 Andre Dnsker, anden Strid.

Dog den gamle Tid jeg kjender
 I de nye Tiders Aand:
 Selv til ubekjendte Frænder
 Drager et usynligt Baand,

Slukt er mange Dines Flamme,
 Som var kjære Sjæles Tolf:
 Slægten er ei meer den samme —
 Dog det er det samme Folf.

Den Elleskudte.

I.

Det aanded i Svalning, det kasted mod Dvel;
 I Enghaven stod jeg ved Ristedammens El.
 Det sused, det hvisted i Enghavens Krat;
 Da sprang en deilig Jomfru fra Ellebussen brat.

Det damped fra Engen, og Maanen opstod;
 Det var som der dandsed en Sjæl paa Englesod.
 Den deilige Jomfru var let som en Lust:
 Det var som hendes Lemmer var Maanestien og Dust.

Hun svæved paa Engen ad Grønveien hen;
 Som Dunst hun bortsmelted og viste sig igjen.
 Hun smilede, hun vinked, saa kjærlig, saa mild;
 Hun hvirvled sig i Dandsen saa lunefuld og vild.

Net aldrig jeg glemmer det deilige Syn;
 Det kom som en Lustning, det flygted som et Lyn.
 Jeg veed ikke selv hvad der med mig er skeet;
 Men visseelig saa har jeg nu Ellepigen seet.

II.

Seg veed ikke selv hvad der med mig er skeet.

Jeg er slet ikke meer som jeg pleier;

Men har jeg i Enghaven Ellepigen seet,

Hun alle mine Tanter nu eier.

Naar Vigerne see mig, de gantes og lee,

Og de hviste med Skjemt til hverandre.

Paa Dinene vil de min Hemmelighed see;

I Drømme jeg nu synes dem vandre.

Jeg drømmer ved Nat og ved solklare Dag

Om den Deilighed, Ingen sig tænker.

Er Verden end falsk og al Herlighed Bedrag —

Ei Ellepigen tænker paa Næsker.

De Kloge har sagt, hun er slet ikke til;

De har leet og mig holdt for en Taabe.

Alverden maa lee, jeg dog tænker hvad jeg vil —

Paa Ellepigens Bink vil jeg haabe.

Fiskersang.

I Havet er ei saa liden en Fisk,
 Mod Strømmen han svømmer jo kjæk og frisk;
 Alleneste Aalen, hiin smidige Snog,
 Han snoer sig med Strømmen i Bugt og Krog.

I Verden er Mænd dog aldrig saa smaa
 De kan jo som Fisk imod Strømmen gaae,
 Undtagen i Smigrernes Fædreneland:
 Der bugter sig Manden som Aal i Band.

Jeg priser dog meest de Svømmers Mod,
 Der ene tør kæmpe mod Strøm og Flod;
 Med Hoben mod Strøm gaaer den feigeste Mand,
 Og Ræven helst fisker i oprørt Band.

I Sildenes Stime Torsten kan gaae;
 I Kjølvandet kneise de Flyndre smaa,
 Frem Hvalen gaaer rolig hvor Strømmen er stærst —
 I Hjertebloodsstrømmen han standser først.

Vigens Sang ved Bækken.

Ved Bækken jeg sidder

Den milde Sommerdag;

Jeg hører Fugleqvadder

Alt under Vogetag.

— Men Jægeren gaaer ei gjennem Skoven.

Paa Stien jeg venter

Naar Solen gaaer til Ro.

Ved alle Skovens Stænter

Jeg stifter mine Skoe.

— Men Jægeren gaaer ei over Stænte.

Ved Bækken han tog mig

I Haanden med stor Lyst.

Ved Stænterne han drog mig

Saa kjærlig til sit Bryst.

— Men siden sad jeg ene ved Bækken.

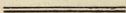
End Fuglene sjunge

Dg Bækkens Bover gaae.

Smaafuglene er unge,

Men mine Lokker graa —

Dg — Jægeren gaaer aldrig gjennem Skoven:

Helhesten.

Helhesten hinker fra Gaard til Gaard;
 I Natten slet Ingen den seer.
 Paa Gaden den drukne Bægter staaer;
 Han hører dens Klappren og leer.

Helhesten gaaer sin gamle Gang,
 Hinker fra Port til Port.
 I Byen er Glæde og Bryllupsfang;
 Det muntre den dog ei stort.

Bægteren leer ad den Bryllupsfryd,
 Drifter sig vældig Dram:
 Bægteren fjender Brudens Dyd —
 Han selv begrov hendes Skam.

Bed Brudehuset 'tre Hovslag lod.
 Den drukne Bægter sov ind.
 Der det blev Morgen laae Bruden død
 Med salmede Krands paa Kind.

Nøffen.

(Efter et svensk Folkesagn).

Nøffen sad i Elven en deilig Sommerqvæl
Paa den brusende Strøm.

Det var som han smelted det steenhaarde Hjæd
I en tonende Drøm.

— Nøffen slog Guldharpen i Elven.

Stille stod en Smaadreng og lyttede dertil
Ved den brusende Strøm:

„Hvad baader dig, o Nøffe, dit deilige Spil?
Det bortflinger som Drøm.“

— Nøffen tabte Harpen i Elven.

„Nøffe! af, du spiller saa underfuldt i Dvel
I den brusende Strøm —

Du bli'er dog aldrig salig: du har ingen Sjæl —
Du forgaaer som en Drøm.“

— Nøffen græd ved Harpen i Elven.

Nøffen græd i Elven den lange Sommerqvæl
I den brusende Strøm.

Det var som al Naturen opløstes i Sjæl
I en Saligheds-Drøm.

— Nøffen slog Guldharpen i Elven.

Harpen.

I.

Den gamle Greve blinker;
 Han seer paa sin unge Liv:
 „Hvad mangler der i din Lykke?
 Mit favre smægtende Liv!“

„Der mangled i min Lykke
 Fast Intet i Verden meer
 Saalænge den Harpe toned,
 Jeg aldrig mere gjenseer.“

Den gamle Greve nisser;
 Hans Afsyn blev sort som Jord:
 „Din Mester paa Spilleværket
 Tog Glæden med sig ifjor.

„Nu har jeg kjøbt en Harpe
 „Med Sangbund af Hvalros-Been;
 „Jeg rigelig lod den smykke
 „Med Guld og dyrebar Steen.

„De Sange, Troubadouren
 „Har lært dig, min favre Viv,
 „Den dyreste Harpes Toner
 „Skal give lysteligt Liv.“

Hans mørke Pande brændte;
 Hans Blif havde ingen Ro.
 Han svang sig paa vilde Stridshingst.
 I Natten sælsomt han loe.

 II.

Den mørke Greve tumler
 Sin Hingst over Heden brat.
 I Sovesamret sidder
 Hans Viv i den stille Nat.

Ved Loibænkholstret staaer der
 En Harpe med lange Flor.
 Hun løfter Slorets Dække —
 Svar Gru hende gjennemsoer.

I Maanelys staaer Harpen
 Beprydet med Edelsteen.
 Den hyide Sangbund skinner
 Som Menneſſebrystets Been.

Dog over Sølvstrengen
 Henglider den hyide Haand,
 Mens Sukket Barmen løfter
 Og sprænger dens Silkebaand.

Dybt toner Harpens Sangbund
 Som løsnede Sjælesuk.
 Det er som den vil tale
 Med Rattergalstrubers Kluf.

Det er som den vil sjuenge
 Med Menneſſerøstens Klang;
 Det var som Troubadouren
 Med hvissende Toner sang.

Hun sank mod Loibænkboldstret
 Med Harpen ved sit Bryst.
 Hun leged med dens Strænge;
 Hun zittred i Gru og Lyst.

Det var som hendes Bæsen
 Med Tonerne sammenslød.
 Med Troubadourens Stemme
 De hvissende Toner lød:

„Jeg sang om dig i Døden;
 „Jeg sang paa det høie Fjeld.
 „Dit Navn jeg lærte Stoven
 „Og Strømmenes dybe Bæld.

„Jeg sang om dig ved Elven;
 „Da styrted en Haand mig ned.
 „Et Nar den vilde Bjergstrøm
 „Henover mit Brystbeen gled.

„Min Morder selv lod bygge
 „Den Bolig, min Sjæl iboer:
 „Mit Bryst blev til en Sangbund —
 „I Harpen min Aand indfoer.“

Det klang for hendes Dre
 Som Harpen ved Varmen sang:
 „Min Sjæl med din borttoner; —
 „Nu sukker den sidste Gang.“

Det klang for hendes Dre
 Som Sangbunden sonder sprang.
 Med Harpen ved sit Hjerte
 Hun sukede sidste Gang.

Kæmpesværdet ved Bygholm.

(Efter det jydste Folkesagn).

I Hoi har Kæmpen ei Fred endnu:

Mægtigt er Tankens Baand;

Hans Sjæl kun kommer Kampen ihu:

Over Sværdet ruger hans Aand.

I Paradiset han ei vil boe:

Fred er hans Tankes Væst.

End Kæmpen elsker Kæmpernes Tro,

Dg han venter Valhalla-Fest.

Hans Beenrad sidder med Sværd i Haand

Høit paa den døde Hest;

Om Bloddaad drømmer Dødningens Aand,

Dg hans Sjæl er Gravhøiens Gjest.

Naar Maanen skinner i Høien ind

Gjennem den dybe Rist,

I Graven drømmer Dødningens Sind

Om de døde Lemmers Bedrift.

En Dag klang Spader i Ræmpens Hoi;
Sværdet kom frem af Muld.

Det var som Gnister gjennem det floi;
Det blev tungt som Dynger af Guld.

Tolv Heste drog det med Stonnen bort,
Drog det til Bygholm Gaard.

I Borgen hviled dog Sværdet fort,
Dg det blev en Midnat fuldhaard.

Paa Bygholm rysted den gamle Muur;
Ruderne sælsomt klang.

Forvandlet syntes Verdens Natur;
Fra hver Vande Dødsperler sprang.

Bed Gry fra Borgen de bar med Gru
Sværdet til Ræmpens Hoi.

Den mindste Dreng dog løfted det nu;
Men fra Sværdet Gnisterne floi.

I Hoi'en blunder med Sværd i Haand
Ræmpen med Muld paa Bryst.

Om Jordkamp drømmer Dødningens Aand
Til han hører Livsfongens Røst.

Den døende Brudgoms Reisesang.

Jeg rider til min Hjertensfjær —
 Skynd dig, min Skimmel, skynd dig!
 I Maaneglands og i Stjernefjær —
 Skynd dig, min Skimmel, skynd dig!
 — Min Skimmel sprang i Ratten vild
 Til flukt var alle Stjerner's Ild,
 Da laae den død ved Stranden.

Jeg seiler til min Hjertensfjær —
 Flyv nu, min Sneffe, flyv nu!
 I Solens Glands og i Stjernefjær —
 Flyv nu, min Sneffe, flyv nu!
 — Min Sneffe flet paa vilde Hav
 Til Sol og Maane sank i Grav,
 Da laae den knuust blandt Klipper.

Jeg svømmer til min Hjertensfjær —
 Bær mig nu,ølge, bær mig!
 Jeg aldrig var hende før saa nær —
 Bær mig nu,ølge, bær mig!
 — Dybtølge sank, høitølge steeg.
 Paa Dødens Hest jeg svang mig bleeg;
 Saa red jeg gjennem Havet.

Jeg rider til min Brud nu vift —
 Skynd dig, min Ganger, skynd dig!
 Hun var saa bleeg, da vi saaes sidst —
 Skynd dig, min Ganger, skynd dig!
 Min Røst er hæs og kold min Kind —
 Til Hjertensfjær i Maanestfin
 Jeg rider Dødens Ganger.

Gaadesangen.

(Efter Dschelaleddin Rumi).

En evig Gaade i min Sjæl har Røst;
 Som Tryllesang den toner i mit Bryst.
 Jeg saae til Bjerget og Oceanets Grund;
 Jeg maalte Bjergets Fod og Havets Bund;
 Men hiint Uendeligheds Londsomsord
 Har større Dyb, end Himmel selv og Jord.

For Dagens Larm forstummer lønlig Sang;
 I Nattens dybe Stilhed faaer den Klang.
 I Tvivlens Timer og i Rødens Stund
 Den løfter sig fra Sjælens Afgrundsbund.
 Den vorer mægtig i det dybe Sind,
 Som brusste alle Verdner i mig ind.

O, Røst med Fryd fra Himmelsphærens Hav!
 O, Røst med Gru fra Universets Grav!
 Din Gaadesang min Sjæl skal ei undslye,
 Vil jeg end fjernt til Verdens Grændser tye.
 Begrov mig Havets Bund — du toned der.
 Reddrog mig Bjergets Svælg — du var mig nær.

Grund, Sjæl! til Hjernen brænder hvidt mit Haar,
 Du skal dog høre hvad du ei forstaaer.
 Det er den evige Ufsabtes Røst,
 Som aldrig synker til sin Eiges Bryst,
 Hvem ingen salig Aand i Heihed naaer,
 Som evig ene kun sig selv forstaaer.

Israelitens Sang ved Havet.

Selv Halukah *) landsflygtig Sjæl husvaler:

Om Isra'ls Stoltthed Dybets Moder taler.

Fra Templet's Gruus vor største Skat de førte: **)

Havdybets Afgrund Børneflager horte.

Paa Hedningsfibet Zions Døttre bæved;

Mod Stjerner's Telt to hundred Suk henvæved.

„Til Skjædsel Zions Døttre smaa de føre:

Før vil vi Havets dybe Grav tilhøre.“

I Lænker svarer Zions Drenges-Skare:

„Med Saron's Roser vil vor Sjæl henvære.“

Fra Hedningsfibet Børneskaren springer;

Al Stjerner's Telt sig Sjæleskaren svinger.

Om Zions Haab de dybe Volger male:

De mindes Isra'ls frelst Børnesjæle.

Storhavets Rost landsflygtig Sjæl husvaler —

Om Isra'ls Stoltthed Oceanet taler.

*) Orientalst-mythisk Personifikation af Oceanet.

**) Romerne efter Jerusalems Ødelæggelse.

Børnenes Julefang.

Julen har bragt velsignet Bud;
 Nu glædes Gamle og Unge.
 Hvad Englene sang i Verden ud
 Nu alle smaa Børn skal sjuenge.

Grenen fra Livets Træ staaer skjönt
 Med Lys som Jule paa Driste.
 Det Barn, som sig glæder fromt og skjönt,
 Skal aldrig den Glæde miste.

Glæden er Jordens Gjest idag
 Med Himmelfongen, den lille.
 Du fattige Spurv! flyv ned fra Tag
 Med Duen til Julegilde!

Dands, lille Barn, paa Moders Skjød!
 En deilig Dag er oprunden:
 Idag blev vor kjære Frelser fød
 Og Paradiisveien funden.

Frelseren selv var Barn som vi:
 Idag han laae i sin Bugge.
 Den Have, Guds Engle flyver i,
 Vil Jesus for os oplufte.

Himmerigs Konge blandt os boer;

Han Zuleglæden os bringer;

Han favner hver Barneffæl paa Jord

Og lover os Englevinger.

Bebudelsen.

En Nat stod Gabriel i høiest Verden hist
 Dg overskued hele Himlen
 Med Solenes uendelige Brimlen.
 I fjernest Aftrog eined han tilsidst
 I een af Mælkeveiens Taagestrimle
 Et Blink som udenfor Alverdens Himle
 Dg neppe synligt for Cherubens Blif.
 Vor Sol, som allermindste Stjerneprif,
 Nu først i Engleoiets Areds indgif;
 Men dens Planeters Gjenlys naaede iffe
 Til Erkeenglens Forsterbliffe.
 „Selv hist en Art af Skabning!„ han udbød
 Dg priste den uendelige Skaber,
 Hvis Bærk sig dybt i Rummet's Afgrund taber.
 Dg Englen grundet paa om ogsaa hist
 Sig rørte nogen Livets Guddomsøgnist,
 Hvad heller kun hiin Universets fjerne
 For Engleblif halvsffulte Stjerne
 Var et løsrevet og henkastet Gran
 Fra Elementers Flamme-Ocean.

Da løstet Aandens Nærhed Englen's Bryst,
 Dg til hans Hjerte taled Herrens Røst:
 Bebud mit Væsens Fylde hist,
 Hvor nu du leder om en Guddomsognist!
 — Dg Erkeenglen svang sig gjennem Himle
 Til fjernest Kant af Mælkeveiens Strimle:
 Han til vor Sol og dens Planeter foer.
 Med store Bud han fæstet Fod paa Jord —
 Dg Englen saae en Sjæle-Verdens Hav,
 Hvor nys han saae et Blink i Rummet's Grav.
 Han saae Guds Herlighed paa Jordens De
 Dg — knæled ydmyg for en jordist Mo.

Sjælen og Sjælens Aand.

Heelt munter rører sig Sjælen
 I Hjernens Høienloftssal:
 Den seer gennem Dien-Ruder
 Bidt ud over Bjerg og Dal.

I Hjertets lønlige Kammer
 Seer Aanden i Livet ind:
 Den skuer Tilværelsens Kjærne
 Med stille anende Sind.

„Du drømmer“ — saa hvister Sjælen —
 „Du sværmer, fjærlig og from.
 „Kom! sving dig op til min Høisal!
 „Dg see dig i Verden om!

„Her seer jeg Sandhedens Rige
 „Med alle dens Verdners Gang.
 „Her seer jeg Skønhedens Sphære
 „Dg hører Allivets Klang.

„I Hjerneborgen er Klarhed;
 „I Lys kun Livet har Lyst.
 „Kun her vi fatte Gudstanken,
 „Som slumrer i Menneffets Bryst.“

„O Sjæl! du seer kun et Billed“

— Det svarer fra dybe Sind —

„Men aned du hvad jeg skuer,

„Du sloi i min Himmel ind.“

„Din Glasborg er kun en Boble,

„En Drom er din Hjernehals.

„Dit Billed af Jord og Himmel

„Er malt paa en Dødningskal.“

„Kom, følg mig!“ — hvister Sjælen

Dg favner den stille Aand —

„Til Deiligheden histude

„Mig drager et mægtigt Baand.“

„Igjennem jordist Die

„Jeg skuer Alverdens Pragt.

„Der lyser den høie Himmel

„I Sphærerne's Straaledragt.“

„Derude strømmer Glæden

„Fra tusinde Kilder frem;

„Der rører sig Verdenssjælen; —

„Naturen er Livets Hjem.“

„Der vil vi salig dufte

„Dø dybt i Tilværelsens Skjød

„Dg favne Alverdens Sjælen

„I alle dens Soles Glød.“

Dg Aanden svimler og følger —
 Høit juble de Favn i Favn.
 I Aandens dybeste Indre
 Dog sukker et stille Savn.

Til Sjælen hvisker Aanden:

„Din Verden er skjon og stor —
 „Der speiler sig i dit Die
 „En deilig Himmel og Jord.

„Jeg seer hiint Hav af Sole
 „Med alle dets Verders Pragt;
 „Dog dybt mod Livets Urvæld
 „Mig drager en større Magt.

„En Draabe af hiin Kilde
 „Indslutter tusindfold Meer,
 „End Alt, hvad alle Sjæle
 „I alle Naturer seer.

„Eet Glimt fra Lysets Urvæld
 „Udfolder en større Glands,
 „End alle Stjerner og Sole
 „I Firmamenternes Krands.“

Speculationen.

Dybt i Tankens Oceaner
 Styrter Aanden sig og svømmer.
 Phantasus i Skyen drømmer —
 Stille Hjerterets Engel aner.

Tankehval! fra Dybets Magter
 Ei Ideens Skat du bringer
 Uden Drømmesjælens Binger —
 Uden Englen, du foragter.

Albert Thorvaldsen.

Der klang en livlig Seiersfang
 Til Danmarks hundred Der;
 Den klang til Dal og grønne Bang,
 Til Skov og stille Søer.

I Danmark steg en Helt iland;
 Han kom fra Romas Høie;
 Ham hilsed fro den danske Mand
 Med Stoltheds Glands i Die.

Ham hilsed glad paa Hjemmets Kyst
 De favre Danneqvinder;
 Ham priser Nordens Aand med Lyst
 Som mægtig Seiervinder.

Den Helt ei stred med Sværd og Skjold
 Og ei med Staalets Handske;
 Men Seier vandt han stærk og bold
 Som Konstens Holger Danske.

Af Livets Træ han greb en Green
 Til Kamp mod Dødens Valde;
 Han hugged Guder ud af Steen
 Og Liv af Marmorffelde.

Hvor Skjønheds Billedverden staaer,
 Sig Liv og Sjæl forynger:
 Om Thorvald Danskes hvide Haar
 Europa Krandsen slynger.

Hans Seierssang paa Vand og Sø
 Har Danmarks Sonner sjunget.
 Hans Navn sig over Verdens De
 Med Nordens Aand har sjunget.

Børnenes Sang til Storken.

Stork! Stork! Langebeen!

Hvor var du saa længe?

Saae du Kong Pharaos høie Steen?

Gik du paa Nilstrømmens Enge?

Stork! Stork! Langebeen!

Med de røde Hoser!

Hvor har du gjort af dit ene Been?

Blev det i Pharaos Moser?

Stork! Stork! Langebeen!

Pyffen vil du bringe:

Gjemmer du den med dit ene Been

Liftelig under din Binge?

Stork! Stork! favre Smaa

Bringer du vor Moder:

Er det en Søster med Dine blaae?

Eller en lille Kærbroder?

Virtuosen.

Den forste Musik, jeg opførte,
 Var meer uskyldig, end smuk:
 Hver Dag min Anime den rørte;
 Glad peeb jeg til hendes Suk.

Jeg peeb med Ranglen for Læben;
 Jeg ringled med Solvoklokker smaa.
 Det var vist en lyksalig Stræben;
 I Buggen min Konst dog laae.

Jeg selv ei mindes det mere;
 Men Traditionen er sand:
 Til lyksalig at musicere
 Der hører kun lidt Forstand.

Virtuosen Benner nu hædre;
 Mig synes selv, de har Ret.
 Min Musik er uendelig bedre —
 Men Sindet ei nær saa let.

Du lærer os om den Sol.

Maane-Ynglings Suk til Jorden.

Fra Maanebjergenes Toppe

Min Vængsel til Jorden foer:

Der boe vist Englene oppe —

Du lyser saa fromt, o Jord!

Alf ja!

Du lyser saa fromt, o Jord!

Alf alle himmelske Kloder

Har ingen saa salig Glands:

Vor Verdens Dronning og Moder

Vi følge med barnlig Dands —

Alf ja!

Vi følge med barnlig Dands.

O, Jord! blandt Verdeners Brimmels

Er du vor Kjærligheds Pol;

Du drager os til din Himmel;

Du fører os om din Sol.

Alf ja!

Du fører os om din Sol.

Hist oppe i Jordens Straaler
 Der er vist saligt at boe:
 Der vakler ei Retfærd's Skaaler;
 Der har vist Sjælene Ro.

Alt ja!

Der har vist Sjælene Ro.

Der er vist Kjærligheds Rige:
 Der knuger ei Syndens Rød;
 Der raser vist ingen Krige —
 Der truer ei Sot og Død.

Alt ja!

Der truer ei Sot og Død.

Der boe vist de Sjæle fromme,
 Som her vi kun drømme om.
 Al Maanenød var vist omme,
 Hvis op vi til Jorden kom —

Alt ja!

Hvis op vi til Jorden kom.

Den gamle Eg.

Den gamle Kæmpe-Eg staaer endnu
Med Algern paa sidste Green.

De muntre Drenges jubel;
De nedslaae Frugten med Steen.

Med Algernet hvirvle Bladene hen
Paa Jorden for Kjæp og Steen.
Den gamle Kæmpe-Eg sukker —
De bryde dens sidste Green.

Den gamle Kæmpe-Eg døer dog ei;
Ret aldrig dens Liv forgaaer:
Hver Kjerne, den gav til Jorden,
Er en Skov om tusinde Aar.

Johannes Hufs's sidste Smil.

Smil af Aarhundreders Slægter soer hen over Verden
og — glemtes;

Eet dog af alle de Smil glemmer Martusinder ei:

Smilende saae Johan Huf's paa Bødlen, som brændte
hans Skrifter,

Mens han med Aandens Triumph gif til sit Jordlegems
Baal.

Haan var ei i hiint Smil, men salig Bevidsthed om
Livet:

Aanden fra Bogstavers Grav flet ham som Phønix fra
Baal.

Auspicier.

Ravnen flyver med Skrig mod Val,
 Barfler om blodig Leeg,
 Sænker sin Vinge mod Dødens Dal;
 Den er saa sort som Beeg.

Svanen glider paa Flodens Speil,
 Mægtig og stolt at see;
 Svanen udspiler sit Vingeseil;
 Det er saa hvidt som Sne.

Ravnen drømmer saa mørk en Drøm,
 Striger om Død og Grav;
 Svanen drømmer paa Flodens Strøm,
 Seer mod det evige Hav.

Sorte Fugl fra Nadsfernes Grav!
 Hvi gjør du Sjælen trang?
 Hvide Fugl fra det store Hav!
 Vær mig din Svanefang!

Kirstine Dorothea Tryde, fød Kongslew.

En ædel Aand op mod Guds Himmel stirred;
 Men Sjælen sig i Drommetaager hilled:
 Forvandlet syntes Guddomslivets Billed,
 Og Tankens lyse Traade sig forvirred.

I Kjerlighedens Dine Taaren dirred:
 Den skjønne Sjæl, som fra sin Aand adskillet,
 Henflagred, liig en fredløs Fugl, forvildet,
 Hvor alle Livets brustne Strænge flirred.

Dog see! det var kun Tankelivets Svimlen,
 Hiint Forbud paa den stille sidste Slummer,
 Hvor Sandheds Liv udgaaer af Drommevrimslen.

Med Taaren smelt nu hen, hver kjerlig Rummer!
 Ei meer adskilt fra Aanden Sjælen drømmer:
 I Klarheds Hjem den gjennem Himle svømmer.

— Flyv gjennem Himle over Sol og Stjerne,
 Du kjære fromme Sjæl! paa Lysets Vinger!
 Du over os, men ei dig fra os svinger:
 I Aandens store Land er intet Fjerne.

Ei Fangeburet af en jordist Hjerne
 Dig meer i trange Labyrinth nedtvinger.
 Hvor Frelsens store Frihedshymne flinger,
 Du salig griber Livets dybe Kjerne.

Nu er den løst hiin Dvergangens Gaade:
 Tro Labyrinthens Nøgle blev bevaret;
 Skjönt samle sig de brudte Tanketraade.

Dig blev opfyldt hvad dig blev aabenbaret:
 Nu straalér Guddomsbilledet forklaret
 I Guddomslys af Kjærlighed og Naade.

**Til Friederich Baron de la Motte
Fouqué.**

(Evar paa et Digt 1823).

Paa Gessions havombruste De,
 Bed grønne Skov og dybe Sø
 En Røst fra fremmed Land jeg hørte,
 Som venlig mig i Sjælen rørte;
 Ligg Frændes Aanderøst denklang
 Og lifligt som Undinesang.
 Heelt vel den Bardes Aand jeg kjendte,
 Som fjernt mod Nord slig Røst udsendte
 Til den, hans Dje aldrig saae.
 Dig saae ei heller dette Dje;
 Dog længst, o Skjald, blandt Varde høie
 Jeg hørte Dig Guldharpens flaae.
 Tidt naar du løsted Tonevingen
 Paa underfuld romantisk Ryst,
 Jeg i din Verden stod med Lyst,
 Omsnoet af Digtningss-Trylleringen.
 Med Kors paa gyldne Glavind stred
 I Matten sølsom Ridderfare,
 Mens drømmende om evig Fred
 Jeg saae, o Skjald, hvor du fremsfred,

Fru Minneholds de Dine klare.
 Med Oldtidsharpen i din Haand,
 Med Riddersværdet ved din Side,
 Jeg saae dig from og djærv fremskride
 Og søge høie Fædres Land.
 Mod gamle Hjem din Længsel stunded,
 Hvor Kæmpen under Høien blunded;
 Du Runen fandt paa Sigurds Grav,
 Du stirred mod det dybe Hav,
 I Kilden syntes du fornemme
 En Gjenlyd af den Havfrusang,
 Som ved din Fædrevugge klang.
 Lüg djærve Bjerghmand under Jord
 Solvaaren fulgte du mod Nord,
 Og dybt paa underlige Gang
 Din ridderlige Harpe klang.
 Med Lykke op, du Sanger tro!
 Meer, end du søgte, har du fundet:
 Hvor dine Fædres Aander boe,
 Er Livets Urvald dig oprundet.
 Did vil med Pilgrimsang du gaae,
 Vil from ved Aandens Redron bygge. —
 Der under stille Palmers Skygge
 I venlig Drem min Sjæl dig saae.

Omloberens Sang ved Forældrenes Dør *).

„Spillemand spiller paa Strænge!“

Her er saa smukt i det høie Slot —

For Døre jeg spilled saa længe —

At huusvild Gjøgler har det ei godt.

— Spillemand spiller paa Strænge.

„Spillemand spiller med Bue!“

Luf Forstuedøren kun op paa Klem!

„Min Moder hun er en Frue; —“

Men jeg har hverken Huus eller Hjem.

— Spillemand spiller med Bue.

„Spillemand spiller paa Strænge!“

„Min Fader han er en Herremand —“

Ham har jeg ei seet saa længe;

Men aldrig meer han mig favne kan.

— Spillemand spiller paa Strænge.

*) En genialt gribende Musik af Weyse til dette Digt findes i Holst's Nytaarsgave for danske Digtere 2den Aargang.

„Spillemand spiller med Bue“!

Jeg fjender igjen det gamle Slot.

Al! kunde jeg Herskabet sfue!

Jeg vilde kun see om de har det godt.

— Spillemand spiller med Bue.

„Spillemand spiller paa Strænge“!

Al! Forstuedøren er luft igjen —

Her tør jeg ei tove længe —

Bed Porten knurrer min Barndomsven.

— Spillemand spiller paa Strænge.

Det bittre Ord.

Der er et bittert Ord

I Tankens Rilde;

Ei Himmel og ei Jord

Kan det formilde.

I Sjælens Dyb det boer

Hos Tanker vilde;

Det kan i Sorgeslor

En Verden hilde.

Var Tanken hoi og stor,

Den vorder lille,

Naar Dommens Ord udfoer:

Det er forsilde!

Den Gamle ved Arnen.

I Stolen ved Raskelovnsluen
 Der sidder den fremmede Mand;
 Jævnt Koffene snurre i Stuen —
 Hvi løbe hans Dine i Band?

De Tanke sig sammentrænge,
 Som Verden adskilte vidt:
 Den Lyd fornam han ei længe;
 Den Barnet indlulled saa tidt.

Om Freden ved Arneluen
 Et gammelt Minde oprandt;
 Han tænker paa Barnefuen,
 Hvor Moder og Søstre spandt:

„I Stuen, hvor Koffene snurrede,
 Mig tyktes Livet for smaat —
 Bildt Lyffens Hjul mig omsnurrede
 Indtil mit Hoved blev graat.“

„Et Hjul er Verden mig blevet,
 Og selv blev jeg spændt derpaa —
 Mit Hjerte blev sønderrevet —
 Alt! Moders Rok gif istaa.“

Drømmen om Lethé.

Jeg drømte, jeg stod i Skyggernes Land
 Ved den evige Glemsels Flod.
 Jeg stirred ned i dens dybe Vand;
 Ved Dybet vakled min Fod.

Jeg bøied mit Hoved mod Flodens Siv;
 Det hvisted fra Mindernes Grav:
 Een Draabe kun! og det gamle Liv
 Bortsmelter, som Draaber i Hav.

Een Draabe! og Livets Skygger bortflye! —
 — Jeg leed af uendelig Tørst —
 Een Draabe kun! — og Verden er ny,
 Og Livet begynder fra først.

Een Draabe! og glemt er al Verdens Nag —
 Og glemt hver Kjærligheds-Drøm —
 Nei, for vil jeg tørste til Døddedag —
 — Jeg flyede fra Glemselens Strøm.

Besøget hos Bjergkongen.

Forstenede syntes de mig Alle som een.

— Naturen er dog stor.

Tilfældst gif jeg selv som en vandrende Steen.

— Dog skjønnest er de Levendes Verden.

Bed Midnat jeg steg til Bjergkongens Slot.

— Naturen er dog stor.

Mig lysted at tale med Stenenes Drot.

— Men skjønnest er de Levendes Verden.

Dybt Havet ombruste Fjeldkongens Bjerg;

Paa Urffjeldets Ryg stod den mægtige Dværg.

Hans Dine var Demanter; de tindred saa vidt;

Hans Krone var af Glimmer, hans Bryst af Granit.

— Men skjønnest er de Levendes Verden.

Bed Siden sad hans Dronning med Raaben af Guld.

— Naturen er dog riig.

Hun er alle Metalleres Moder under Muld.

— Men rigest er de Levendes Verden.

Dg Gjeldkongen hæved sin steenhaarde Røst:
 „Løsriv dig fra de blødsedne Menneffers Bryst!“

Heelt rædsomt Metalmoders Malinstemme klang:
 „Løsriv dig fra de jamrende Menneffers Trang!“

Dg begge de sang som med Bjergfossens Røst:
 „Løsriv dig fra de smaalige Menneffers Bryst!
 Hvad vil du i de Levendes Verden?“

Jeg svimled mod Havet ved Gjeldkongens Slot;
 Med Jønen jeg stirred paa Stenenes Drot.

Til Skyerne vored den mægtige Dværg;
 Metalmoders Ertshaand vinked til sit Bjerg.

Til Steenlivets Gnomer jeg mæled intet Ord —
 Jeg styrted — og fik Liv ved et Hjerte paa Jord.
 — O! skønnest er de Levendes Verden.

Englenes Guldæbler.

„Vor sich her trug er der Liebe goldnen Ball,
Den er einst beim Liebespiel den Engeln stahl.“

Dschelaleddin Rumi.*)

Med gyldne Æbler lege Guds Engle Dag og Nat.
Skjönt funkler gjennem Verden den gyldne Straaleffat;
Derved faae Sol og Maane og alle Stjerner Glands;
Deraf udstrømmer Lyset i Universets Krands.

Men hine gyldne Æbler i Englenes Haand
Er Junker af den store Alkjærlighedens Aand.

„Ud over alle Verdner blev spredt en Tusinddeel
Af Kjærlighedens Solglands; kun Gud den eier heel.“ **)

Hver Sjæl, som ei løsrev sig af Moderaandens Baand,
Kan see de gyldne Æbler i Englenes Haand.

Hver Sjæl, som kan elske et andet Væsen heelt,
Har Englenes Glæde ved Himmellegen deelt.

Hver Sjæl, som kan elske de Væsner, han ei faae,
Kan Kjærlighedsgaaden i himmelsk Leeg forstaae.

Men Sjælen, som kan elske sin Hjendes Broderaand,
Selv greb et gyldent Æble af Englenes Haand.

*) Den berømte tyrkiske Forfatter til Lærebogten „Mesnemi“, oversat af Tholuck i „Blüthen-sammlung aus der morgenländischen Mystik.“

**) Mesnemi I. c.

De befriede Aander.

Naturen gemmer en fængslet Aand;
 Ei Dyrets Dine den skue;
 Kun Menneskeaaanden løsner dens Baand
 Med Sjælebliffenes Lue.

En Aand er indtryllet i Kunstens Bærf;
 Ved Livet den glæded sig føie,
 Blev ei den løsnet og rørte sig stærk
 Ved Lys fra Sjælenes Die.

Jens Møller *).

Disciplen træder til sin Lærers Grav,
 Og førstegang han heit sin Tak udsiger:
 Jeg glemmer aldrig hvad din Sjæl mig gav;
 Min Tak dig følger til Fuldenstheds Riger.

Med livligt Blik for Vidstabs rige Væld
 Du tidlig vakte Livet i min Tanke,
 Og tæt ved Skoleflogtens gølge Hjæld
 Du næred Ungdomshaabets grønne Ranke.

Med Faderglæde fulgte du min Gang,
 Om end jeg gif, hvor ei du Bei mig viste:
 Du lytted kjærlig fast til hver min Sang,
 Og kun for tidlig Bennens Seier priste.

Derfor jeg taug og rødmed vel iblandt,
 Naar Kilden i dit Hjerte overstrømmed,
 Naar Mesterstabs Krandt du alt mig bandt,
 Mens fjern dens Glands end for mit Dje svømmed.

*) Prof. Jens Møller var min Lærer i Aarene 1804–6 i Slagelse Skole.

Dog Kjærlighed kun Hjertet trænger til,
 Og Varme gavner Sjælen meer, end Kulde:
 Derfor jeg i din Grav dig takke vil,
 Selv om du priste hyad end fødes skulde.

Ei ængstlig lagde du paa Hjertet Baand:
 Det slagred frit i Bog, i Høresalen;
 Rigt Tankehavet bruste for din Aand,
 Og rigeligt udstømmed det i Talen.

Med Gjerning, som med Ord, du tøved ei:
 For Bonnen lod, var Hjelp og Trøst alt givet;
 Du talte aldrig Trin paa daadrig Bei;
 Saa bar saa let saa Meget gjennem Livet.

Dit Navn skal ei udslættes med din Grav:
 Ei blot i Skrifter staaer det, men i Sjæle.
 Det Liv, du næred, det, du glad hengav,
 I Danmark blomstrer, som dit Estermæle.

Efteraars-Tone.

(Til * *).

Falmer Liv med Løv i Skoven —
 Er den fagre Tid forbi —
 Vinterstjernen staaer foroven
 Med Skjærsommerflammen i.

Har du glemt de gamle Dage?
 Flye de dig som Drøm forbi?
 Deres Stjerne blev tilbage
 Med en evig Livsglands i.

Barnets Aand til Moderen *).

Jeg var dit Barn — jeg er dit Barn som før:
 Ei Sjælens Baand opløses i Guds Himmel.
 Jeg hilser dig fra Paradisets Dør —
 Der er saa saligt i Guds Børnevrimmel.

O, Moder! see ei mørk til Graven ned!
 I Muld de har ei lagt dit Barn derne.
 O, Moder! saae du, hvad dit Barn nu veed,
 Du vilde ingen Smertens Taare græde.

Jeg lever, o jeg lever jo saa skjønt:
 Nu Livets Strøm først i min Sjæl udspringer.
 Paa Jorden vored Barnetanken skjønt;
 Men her har alle Barne sjæle Binger.

Jeg flyver, o! jeg flyver høit og let;
 Hvert Bingeslag en Himmel mig oplukker.
 Paa Jorden Ingen kan udsige det —
 I Straale-Oceaners Dyb jeg duffer.

*) Tillegnet Frederik Gregor Almanns sørgende Moder.

Jeg vover underfuldt hvert Dieblif:
 Hvad jeg har troet og anet, klart jeg skuer.
 Et tusindfoldigt Liv for mig opgif;
 Hver Tankegnist i himmelsk Glædes opluer.

Hvert ædelt Fros, du saæde i mit Bryst,
 Udfolder sig i paradisisk Varme.
 Nu Kjærligheden i min Sjæl har Røst:
 Jeg priser Livet i dets Faders Arme.

Han favner mig. — Han favner dig med mig.
 Han samler os i Aandens store Rige:
 O, Moder! til dit Barn i Himmerig
 Du stiger alt paa Bonnens Himmelfrige.

Jeg seer din Sjæl. — Jeg flyver op og ned
 Paa Himmelfstigen, Moder, med din Tanke.
 O, græd ei, Moder! Gud din Længsel veed,
 Og Fredspaulunet aabnes, naar vi banke.

Sommernatsblink.

Stjerne flyve, og Bølgerne gaae:
 Foroven de funklende Stjerner staae;
 De glimte paa Skyer og Bølger.

Skyen vil seile til Stjernernes Havn;
 Hver Bølge vil tage Himlen i Havn —
 Et Blink — og Natten dem følger.

Glad Skyen dog smelter i himmelsk Strøm;
 Hver Bølge henruller i salig Drøm:
 — Et Blink af Himlen dem følger.

Et Stjernespeil er det Svundnes Grav;
 Hvert Blink er Glimt fra et Straalehav —
 Og Livshavet evige Bølger.

Luises *) sidste Morgen.

(D. 26de Juni 1837).

Du smilede saa mildt saa venligt herind,
Du deilige Sommermorgen!

Alt! havde du Hjerter og havde du Sind,
Du var ei kommen med Smil, naar du bragte os
Sorgen.

Forstod vi kun, Sommermorgen, dig ei?

Og græd du med Kinder røde?

Og strøede du Taarer som Dug paa din Vej?

Du saae jo Dødt, som brast, og det Hjerter, som døde.

Det Dødt var skønt som Himmelens Blaa

Og klart som de dybe Strømme;

I Bliffet et Glimt af den Herlighed laae,

Som Sjælen aner med Fryd i beskuende Drømme.

Og Hjertet, som brast, da Dødt var lyst,

Det glemte saa rig en Kilde:

Fra Paradislandet, saa lifligt og smukt,

Der sprudled Livsaligheds Væld baade aarle og silde.

*) Luise Neergaard fød Stemann.

Du saae til den skjønt Henblegnede ind,

Du deilige Sommermorgen!

Du saae hendes Flugt og det salige Sind,

Og derfor kom du med Smil, da du bragte os Sorgen.

Dog dem, hun forlod, forglemte du ei:

Selv græd du med Kinder røde;

Selv strøede du Taarer som Dug paa din Bei,

Mens Engle svæved den fromme Luise imøde.

Hun drog til en evig Sommerdag hen

Til skjønnere Morgenrøde.

Rom, venlige Sommerdag, trostruig igjen

Med Vink om Gjenfynets Fryd og om hvad der ei døde!

Hint Hjerte, hvor Livets Kilde udgjød

Sin Strøm gennem dunkle Kammer,

Er herligt med evige Kræfter gjenfød

Til Aandens lyse Paulun med Alsfærligheds Flammer.

Hint Die, saa skjønt som Himmelens Blaa,

Og klart som de dybe Strømme,

Kan nu de forklarede Bliffe opslaae

Mod hvad hun aned med Fryd i beskuende Dromme.

Den store Seilads.

Der seiler den hen i Natten,
I Himmeldybet's Favn
Stjernernes Luftskib=Flaade.
En Verden er hver en Stavn.

Jeg staar paa Jordskibsdækket.
Jeg seiler i samme Sø.
Deiligt seiler blandt Stjerner
Jordens svømmende De.

Den flyvende Verdensflaade
Har mange Sjæle ombord;
Ingen af alle de Sjæle
Dog saae hvorhen de foer.

Men himmelhøit gaar Seiladsen;
Hver Seiler Havnen naaer.
Snefferne løbe ei paa Grund,
Og ingen Sjæl forgaaer.

Christian Wilster

Fred med Aanden, som bortfoer!
 Fred med Støvet, vi nedlægge!
 Sjælens brudte Form og Dække
 Gjem, du moderlige Jord!

Fred med Aanden, som bortfoer!
 Lyset, Herren gav, ei sluktes,
 Da de klare Dine luftes;
 Ei udslettes Aandens Spor.

Fred med Bennen, som henfoer!
 Mindeløs han ei forsvinder:
 Aandens Bærk med Livets Minder
 Nævne skal hans Navn paa Jord.

Fred med Aanden, som hjemfoer!

Far til Gud! far evig vel!
 — Stille Afskedsordet flinger —
 Flyv med evig Friheds Vinger!
 Vad i Livets Væld din Sjæl!

Far til Gud! far evig vel!
 Lærer med de sjældne Gaver!
 Vet, som Fugl i grønne Haver,
 Flagred Sange fra din Sjæl.

Far til Gud! far evig vel!
 Tak for Daaden! Tak for Sangen!
 Tak for Oldtidsharpefflangen,
 Som gjenfødtes i din Sjæl!

Far til Gud! far evig vel!

German Freund.

En ædel Konstneraand blev seet i Nord.
Den frem med ærligt trofast Sind sig kæmped.
Ei Verdens Skjæbnemagt den Flamme dæmped,
Som djærv mod Konstens Himmelport udfoer.

I Syd henstirred Kæmpers Son mod Norden.
Hos Angelo stod Thorvalds Aand ham nær.
Med Bingeham af Billiens Drneffær
Han søgte Tankehavet over Jorden.

Dg Urdas Væld oplod sig for hans Blif,
Gudlivets Dyb, hvoraf han selv var Draaben;
Mod Oldtids Gudernat *) han modig gif
Dg evigt Liv var i hans Kamp og Haaben.

See! Oldtidsgudernatten blev ham Dag:
Høit løstet ham Valkyriernes Binger.
I moden Manddomskraft han sig udsvinger
Fra Livets Bal med Trostabs Hædersflag.

Som Kæmpens Aand fra Slagets Mark bortfarer
Dg hviler sig ved Verdensaandens Bryst,
Drog Konstens djærve Son til evig Skjønheds Kyst.
Her Eftermælets Krands hans Værk bevarer.

*) Hans store Basrelief: Ragnarols-Mythen.

Den største Tankeflugt.

Der flyver saamange Fugle
Imellem Himmel og Jord.
Selv med den allermindste Fugl
En Tanke fra Gud henfoer.

Der farer saamange Sjæle
Hver Stund fra Himmel til Jord.
Selv i den allermindste Sjæl
En underfuld Verden boer.

Guds Tanter flyve som Fugle;
Som Sjæle fare de hen.
Fra Livets Bæld de spredtes ud —
Der samles de først igjen.

Forargelsen.

Lad din Brede ikke optandes mod den Mand, hvis Ibræt lyfkes,
mod den Mand, som begaaer Svig?

(Davids Ps. 37, 7).

Harmer dig Ondskabens vundne Spil,
Dg kræmper dig Slethedens Lykke,
Dog spørg ei: hvor er Gjengjeldelse til?
Dg hvor den Retfærdiges Smykke?

Blomstrer i Verden den gølge Sæd,
Dg trædes den ægte med Fodder,
Dog søg ei: Løgn har evindelig Fred;
Men visnet er Sandhedens Rodder.

Ondskaben vinder sit Spil med Nag,
Dg bitter er Slethedens Glæde.
Det skumle Die, der haanleer idag,
Tilslidst dog vil bitterligst græde.

Raab ei Gjengjeldelsens Time frem!
Redbeed ei fra Himmelen Lynet!
Det farer ned over Synderes Hjem
Dg blender med Rædsel dig Synet.

Tænk paa den Slette med Sorg i Sind!
 Dg beed for de syndige Sjæle!
 Gif ingen Synder til Frelseren ind,
 Du selv skulde udelukt knæle.

Løfter du Stenen med Retfærds Harm,
 Naar Synderens Dommedag kommer,
 Rast Stenen ydmyg! grib i din Barm!
 Dg beed til Forbarmelsens Dommer!

Bevidsthed.

Veed du hvad der lever i dig,
 Fra det Idres Tvivl befri dig!
 Livet paa sit Bæsen troer:
 Gnisten veed sig Flammens Moder,
 Draaben Oceanets Broder —
 Ufødt Skov i Kjørnen boer.

Gjemmer Sjælen Livets Kjørne,
 Tindrer for dig Nandens Stjerne —
 Spørg ei Skyen om dens Glands!
 Dagen selv i Solens Straaler
 Ei den Stjernes Bei udmaaler,
 Som staaer klar for Nattens Sands.

Christen Olsen *).

En ærlig Hyrde har nedlagt sin Stav;
 En Tjener tro gif til sin Herres Glæde.
 Ved Landsbykirken over Præstens Grav
 Om nyskabt Foraar Himlens Fugle qvæde.

Den Vaar, de os bebude, saae han ei;
 Men, o! han seer hvad ei vort Døe stuer:
 Paa Himmelparadisets Straale-Bei
 Forflaret Blik i salig Glæde luer.

Det halvforklaret lyske mangengang,
 Naar Aandens Liv sig mægtig i ham rørte,
 Naar Herrens Ord han fra Høialtret sang,
 Og han sin Mesters Røst i Sjælen hørte.

Tidt var det som hans Aand sin Lænke brød
 Og kasted Byrden, som hans Kraft nedboied:
 I helligt Ord han høie Sjæl udgjød,
 Og Evigheden straaled ham af Døet.

*) forhen Sognepræst til Liunge og Broby i Sorø Amt, død den 29de April 1833.

Det Die brast — de Straaler slufkes ud,
 Hiint ædle Afsyn er nu sammensaldet.
 Men af det brustne Hjertes dybe Brudd
 Lyskilden sprang, til himmelsk Liv fremfaldet.

Frigivne Sjæl nu heelt udfolde kan
 Lysvingens Glands, uhæmmet og ubundet.
 Sin Herre tro, han holdt til Døden Stand,
 Og han har Livets Seierskrone vundet.

Til den Fordringsfulde.

Et Liv udskiftes i hvert Aandedræt,
Dg skulde Taffen ligne Gавens Storhed,
Blev Livet i hvert Aandedræt en Lovsang.

Gjør dig udødelig fortjent af Verden
Hver Dag, om du formaaer det! men bebreid
Ei Verden, om den aldrig mærker det!

Hvad er den største Menneſſebedrift,
Mod Livets Underværk i hvert et Pulsſlag?
Dg hvo bemærker vel hvert Pulsſlags Under?
Dog den uendelige Givers Haand
Er evig opluſt med ſin Guddomsгave.

Dpfyld forſt ſelv hver himmeſt Gавes Fordring,
Dg intet Nu til jordiſt Fordring levneſ.

Petronelle Stemann.

I*).

Lysner, lysner op herude!

Her er Fest i Nvel.

D! — men Festens Lys bebude

Affsked og Farvel;

Nei! — vi vil ei Affsked tage —

Ei Farvel for alle Dage!

Kun Farvel, til Svalen kommer

Med en ny Stjærfsommer!

Du, som os hver Vaar besøgte,

Mild med venligt Blik!

Du, som med de Glade spogte,

Hvor du stod og gif!

Du, som kjærlig med os taled!

Du, hvis Røst vor Sjæl hufvaled!

Du, som sang saa smukt hver Sommer!

Syng, — hvorhen du kommer!

*) Affskedsang fra Fjellene paa Baldbyggaard den 18de November 1838.

Du, som intet Ord har vraget,
 Der fra Hjertet kom!
 Du, som trosted, naar vi klaged,
 Hjalp saa mild og from!
 Du, som tænkte paa vor Lykke,
 Saae os glad i Høitidsmykke!
 Du, som glæded os hver Sommer!
 Glæd — hvorhen du kommer!

Liv og Glæde hos dig bygge,
 Hvor din Urne staaer!
 Skøn Velsignelsernes Lykke
 Blomstre, hvor du gaaer!
 Lad vor Kjærlighed ledsage
 Dig idag og alle Dage!
 Og, naar atter Svalen kommer,
 Bring os glad Skjærsommer!

 II.

Aaret efter.

Svalen kom, og Svalen flyede;
 Bladet faldt i Høst.
 Svanen til sit Hjem hentyede,
 Sang med stille Røst:

Hun, som kjærlig med Jer taled,
 Hun, hvis Røst jer Sjæl husvaled,
 Hun, som sang saa smukt hver Sommer, —
 Aldrig meer gjenkommer.

Hun, som intet Ord har vraget,
 Der fra Hjertet kom —
 Hun, som trøstet dem, der klaged,
 Hjalp saa mild og from —
 Hun, hvis Fryd var fremmed Lykke,
 Straaler nu i Englesmykke,
 Sjunger nu, naar Svalen kommer,
 Om en evig Sommer.

Dugdraaben.

Dugdraaben blinker paa Rosengreen;
 Den tindrer, den zitrer af Glæde:
 I mindste Dugperle, klar og reen,
 Er Verdenssolen tilstede.

Sjæle er Draaber paa Livets Green;
 De tindre, de zittre af Glæde:
 I Sjælens Dugperle, klar og reen,
 Er Verdensaanden tilstede.

Dugdraaben blinker et Dieblif;
 Men evig er Guddomslivet.
 Den Sjæl, hvori Guds Billed opgif.
 En evig Verden blev givet.

Margrethe Teilmann.

(8de Febr. 1837).

Det var en solbelyst Jordefærdsdag
 Der blinked Taarer fuldblide.
 Der sad to Duer paa Kirketag;
 Og de vare lilliehvide.

Vi gjemte i Muld en Lillie fin,
 Til Blomstren i Evighedsghaven.
 Det klang over Krandsen paa sorte Striin;
 Det sused mildt over Graven.

Glad Duerne flagred fra Kirketag;
 De slog med de hvide Binger.
 Det klang mig som Engles Vingeslag,
 Der Sjælen til Himmerig bringer.

Til dem, der græde ved Lilliens Dod,
 Jeg bringer hün Klang fra Graven:
 En Barneffæl til de Saliges Skjod
 Henslot mod Paradiishaven.

Jørgen Mandix*)

Over Dag Dødstimen slaaer paa Fjeld, paa Slette;
 Paa Klangens Bølger Sjæle flye fra Jord.
 Et Suk — og Tidens travle Børn forgjætte
 Den bedste Sjæl, som med hiin Klang bortfoer.

For Fædre reise Sonner Bautaflene;
 Med Stenen dog hensmuldrer kjærest Navn;
 Og — gif en Vædning gjennem Verden ene,
 Hvor staaer hans Minde? hvor boer hans Savn?

Bedriften bygger selv sit Eftermæle;
 Dog hvor den glimrer, kun den nævnes stor.
 Skjon, stille Daad ledsaged tusind Sjæle;
 Men næste Slægt ei kjendte deres Spor.

Selv Hædersmandens Borgerkrone blegner;
 Hans Stjerne peger kun paa fordums Tid;
 Hans Plads er udfyldt, før hans Hoved segner,
 Hans Navn tilhører den forgangne Tid.

*) Han var Justitiarius i Norges Høiefæret og Commandeur af Nordstjernen, fød i Kjøbenhavn den 15de Jan. 1759, død ugift i Christiania den 8de August 1835.

Dog Nætsind spørger ei om Bautaſtene,
 Og Hertet ei om Tideligheds Krands.
 Det Die brast ei mørkt, forladt og ene,
 Som ſtraaled i Alfkærlighedens Glands.

Du, ſom fra Hvilen efter Hædersgangen
 Til gjenfødt Idræt ſvang dig, evig fri!
 Dit Livsſarvel lød mildt i Tidelangen,
 Hvorpaa din Oldingſſjæl os foer forbi.

Ei Liv, ei Børn ſig over Graven høie,
 Hvor venlig nu den ſtaaer paa Fjeldets Kyst;
 Men hvo der ſaae dig dybt i kjærligt Die,
 Ei glemmer Hertetets Lyſvæld i dit Bryſt.

En ædel kjærlig Sjæl har Jorden mindre,
 En Ben i Verden mindre eier jeg;
 Men ſtedſe flere Livslys ſeer jeg tindre
 I himmeľſt Dyb paa paradiffiſt Bei.

Flyv forud! hvil paa Frihedslivets Høie!
 Udfold hvad Aanden modned i dit Sind!
 Lad hiſt engang, til Velkomſt, fra dit Die
 En Straale flyve mig i Sjælen ind!

Jacob Horneman Bredsdorff *).

Fra Kundskabensrigets aabne Bøger
 Den Lærdes Hoved sank mod Jord.
 Ei meer ved Lampens Lys han søger
 I Steen og Plante Viisdoms Spor;
 Ei meer med stille Forskerlyst
 Han samler Fro til Aandens Høst.

Bed Dødens Haand paa Sandheds Veie
 Han gif, hvor Luft og Sti var trang.
 Med Jesu Christi Liv i Eie
 Han gif med Haab og Tro sin Gang:
 Han saae fra Kundskabstræets Rø
 Mod Livets eviggroen Træ.

Guds Fred med Sjælen, som fuldendte
 Sin stille Gjerning from og tro!
 En større Lampe Gud ham tændte;
 Han staaer, hvor Livets Palmer groe.
 Den gode Strid han kjærlig stred —
 Gud! glæd hans Sjæl i Evighed!

*) Botaniker og Mineralog, fød 1790 død 1841.

Efterskrift.

(Til Petrine Bredsdorff, fød Møller).

Sangen toned over Graven,
 Hvor vi gjemte Klædebonnet
 Af den Sjæl, der var dig kjærest,
 Af den Sjæl, der i Naturen
 Glæded sig ved Guddomstanken
 I hver Steen og i hvert Blomster.
 O, blev nu hans Dje luffet
 For Alverdens Edelstene,
 For Alverdens favre Blomster,
 Evig dog med Aandens Dje
 Skal han see hvad i Naturen
 Glæded ham med Aandens Skjønhed,
 Fryded ham med Sjælens Farver —
 Edelstenen i dit Djes
 Dybe Speil for Guddomslivet —
 Kjærligheden i dit Hjertes
 Rige, skjønne Blomsterflor.

De evige Gaver.

(Til Faderen S. Wendelboe*).

Den 2den Juni 1835.

Guds Fred i Sorgen paa de gamle Dage!
 Hvad Herren gav dig, tog han ei tilbage.
 Du saae det paa de Dine, du har Lust:
 De ædle Sjæles Lys blev ei udslett.
 Dybt har du sølt ved dine Sønners Grave:
 Hver Sjæl, Gud gav dig, var en evig Gave.
 Du Aandens Seier saae, hvor Hjerter brast;
 Ved hvad der aldrig brister holdt du fast.
 I Labyrinthens Nat du slap ei Traaden,
 Og ei du stirrer mørk paa Skjæbnegaaden.
 Af dybest Bunde Livets Kilde springer;
 Selv under Byrden vorer Aandens Vinger.
 Du opad seer mod Aandens Fædreland;
 Der dine Søner staae paa Fredens Strand.
 Derfra tilvinkle de dig himmelsk Trøst,
 Indtil de atter flyve til dit Bryst,
 Og Hymnen jubler over alle Grave:
 Hver Sjæl, Gud gav os, var en evig Gave!

*) Cancellieraad Wendelboe, Districtslæge i Sorø, mistede kort efter
 hverandre tvende jubmæret duelige og elskværdige Søner: Lægen
 Christian Wendelboe og Studenten Frits Wendelboe, der
 begge havde været mig særdeles kjære Disciple.

Det Ubortdrømmelige.

Glemmes end Alt hvad i Verden seeer,
 Bortdrømmes Glæde som Smerte,
 Hvad Aanden har seet, den ei glemmer meer,
 Bortdrømmer ei Sjæl og Hjerter.

Aldrig du drømte saa dunkel en Drøm
 Om Liv i Sorg eller Glæde,
 Saa dybt du ei dukked i Glemsels Strøm,
 Dit Bæsen jo blev tilstede.

Var dig en Sjæl kun i Verden ret kjær,
 Den veeg ei fra dine Drømme.
 Hvad Aanden omsluttet, er evig nær,
 Kan aldrig opløst bortsvømme.

Sluffes i Døden hvert Lys, du har seet,
 Dit Bæsens Lys dog ei sluffes,
 Og hvad der med Bæsen og Aand blev Gæt
 I Livsstrømmen salig vugges.

De to Dage.

(Skrevet 1838).|

To favre Elskovsdage
Jeg mindes med stille Lyst;
Med Sang de komme tilbage
Med tusinde Minders Rost.

Den første Dag bortflyede
Med Binger af Elskovsord:
Hun, til hvis Hjerte jeg tyede,
Paa Guldsnekken med mig foer.

Os vugged klare Strømme:
I Strømmenes Dyb det klang,
Og alle Tanker blev Drømme,
Og Drømmene Elskovsang.

Det var som nu jeg vidste
Hvad Blomsterne tænkte paa;
Hvad Fuglen quiddred paa Dviste
Det kunde min Sjæl forstaae.

Naturens Gaaderuner
 Mig tyktes fuldklar en Skrift;
 Jeg saae i Timernes Luner
 En Evigheds Storbedrift.

Dg hvad hiin Dag jeg skinted
 Jeg sang for min Hjertensfjær.
 Bed Dvel, da Hesperus glinted,
 Hun smilede i Stjernesfjær.

Den Dag var snart tilende,
 Dog riig som en deilig Baar:
 Ei skjønne Timer hos hende!
 Men Verden har kaldt dem — Nar.

Den anden Dag henseser
 Med Timernes Vingeflag;
 Klart Tonestrommen ombruser
 Min Kjærligheds anden Dag.

Ei Drom var meer min Tanke:
 I Verden min Sjæl saae ud;
 Karst folte Hjertet jeg banke:
 Jeg sad hos min Ungdoms Brud.

Vi sad blandt grønne Skove
 I Hjemmet ved stille Sø;
 Jeg saae i Tidernes Bove
 Den svømmende Verdensøe.

Det Liv, jeg saae og hørte,
 Mig brused liig Harpers Klang;
 Det var, som Aander mig rørte,
 Og Tidernes Røst blev Sang.

Jeg syntes ei at drømme;
 Tilbage dog Sjælen saae.
 Jeg sang ved Skovsøens Strømme,
 Og fast mine Haar blev graae.

Endnu jeg Dagen skimter;
 End seer jeg min Hjertensfjær;
 Dog hist alt Hesperus glimter —
 Hun smiler i Stjernesfjær.

Den Dag er snart tilende,
 Den flyer som en Stund i Vaar:
 Kun femten Timer hos hende!
 Men Verden har kaldt dem — Aar.

Vinterfuglen.

(Jan. 1838).

Lille Fugl! du flager ved min Rude:
 Sort er Skoven; Mark og Eng er gold.
 Alnaturen ligger Liig herude;
 Fuglen fryser. Verden er saa kold.

Lille Fugl! fra hine sorte Skove
 Saae du Regen fra min Arne vift,
 Og du slagred over froesne Bove,
 Dromte her om sommergronne Drift.

Vinterfugl! var du min Gjest i Sommer?
 Horte her du Sang om evig Baar?
 Er det derfor du med Længsel kommer?
 Leder du om Baar, som ei forgaaer?

Længselsfugl! flæg ei ved frosne Rude!
 Ghyv herind og varm dig ved mit Bryst!
 Kold er Verden; Alt er dødt derude.
 I mit Bryst er Liv og Sommerlyst.

Her du skal de grønne Skove finde
 Og den Baar, hvorom jeg sang iffor.
 Hun, om hvem jeg sang, hun er herinde —
 Der er Baar, hvor Kjærligheden boer.

Fragment af den færøeste Folkesang Runsevalqaie*).

Reiseren sidder paa gylde Stol,
 Han taler til sine Drenge:
 „J skal ride til Runseval
 Og kæmpe baade haardt og længe.
 Hælsten bliver hjemme til Vandeværn,
 Og Hælsten den skal stride;
 Tolv udaf de ypperste Mænd **)
 De skulle til Runseval ride.
 De klædte sig i deres haarde Brynie,
 Og steg paa deres Heste;
 Saa red' de dem til Runseval,
 Saa Jorden var færdig at briste***).

*) Af dette gamle færøeste Digt om Slaget paa Runseval Hede er nærværende Fragment oversat efter mundtlig Meddelelse af Jomfru Lise Olsen fra Færøerne.

**) De berømte 12 saakaldte Jævninge.

***) Dette er den gamle Njempevises Udtryk: „Det donner under Nos“.

Sol skinner favert paa Valen hen,
 Den skinner paa Skjolderand.
 Saa er sagt om Roland Jarl,
 Han skulde være første Mand.

Han talte til sine Krigsmænd,
 Dg var hverken mild eller spag:
 „Vi maae vel bie paa Hjenden her
 Den hele udslagne Dag.“

Det var Kongen Marsilius,
 Han hørte det i sin Hal;
 Da bød han ud saa stor en Hær
 Alt ride til Runeseval.

Han bød ud af sine bedste Mænd
 Saa stor og stærk en Hær.
 „Nu vil vi ride til Runeseval
 Dg see hvor det ganger der.

„Nu skal vi ride til Runeseval
 Alt fange Keiser Carl,
 Alt binde Meymis Hertugen
 Dg hænge Roland Jarl.“

De bandt hastig Sporen paa Fod;
 Hestene Sporen kjendte.
 De satte sig i Saddelen fast,
 Dg rask de Gangere rendte.

Saa reed de som de kunde bedst
 Over Bække og Sumper bløde.
 Man saae vel atten hundrede Mand
 Sidde paa Guldsadler røde.

Og det da meldte Oliver Jarl,
 Der han saae denne Hær:
 „Roland! blæs nu i din Luur!
 Hvor vil det gange os her?“

Roland satte Hornet for sin Mund,
 Og saa blæste han saa fast,
 Ti Mile, ja vel ti Gange ti
 Det hortes hjem ihast.

Og meldte Reymis Hertugen
 For Bordet som han staaer:
 „Nu blæser Roland overlydt,
 En Ufærd nu han faaer.“

Svared han da Gevalon Jarl —
 (Gud straffe den Ridder Rød!)
 „Roland skjemter med sin Luur,
 Med ham har det ingen Rød.“

Men Roland rider i Runseval
 Først blandt Alle paa Bangen;
 Saa sældte han de Hedninger
 Vel hundrede Mand ad Gangen.

Hestene ginge i Runseval
 Til Ruxærne op i Blod.
 Saa er sagt om de hedenste Mænd:
 Ad Flugten de stande lod.

De flygted til Marsilius Konge
 Og kæred for ham deres Nød:
 Alle er faldne, og Alt er tabt,
 Og ikke er Roland død.

Vi har aldrig hans Mage seet
 Udi det hele Land,
 Han fældes ikke med noget Sværd,
 Og aldrig han bindes kan.

Og det var Kongen Marsilius,
 Kun ringe var han i Hu,
 Der han sit høre, at Skjoldene brast
 Og Roland var heel endnu. — —

Her er Fred.

Aftensang i Høst.

Her er Fred — o! her er saa stille:
Jeg kan høre hvert faldende Blad.
Gjennem Lindene Stjernerne spille,
Hvor i Sommernats-Drømme jeg sad.

Her er venligt i Havestuen:
Hist staaer Halvmaanens blinkende Segl;
Med Orion paa Høsthimmelbuen
Den nedblinker i Skovsoens Speil.

Som en Guldbrud den gamle Sommer
Staaer forvandlet i guldgule Høst,
Og med Evighedsanelsen kommer
Hendes Stjerner fra Dybet i Øst.

Med det heieste Liv fortrolig,
 Straaler Natten med Sirius-Glands,
 Dg i Syvstjerne-Sløret saa rolig
 Staaer Naturen med Gyldenskov-Krands.

Her er Fred — o! her er saa stille
 Som al Strid var i Verden forbi.
 Over Livsdybet Stjernerne spille,
 Dg en Evigheds Glands er deri.

De tvende Livssphærer.

I Tusindtal seer jeg Liv bortflye;
 Til eet dog alle sig samle:
 Hver Dag jeg lever et Liv paany;
 Hver Nat jeg bortdoer fra det gamle.

Hos Dødens Broder paa Glemsels Strøm
 Det gamle Liv sig bortvugger.
 I Livets Favn hver Død er en Drøm,
 Og gjensødt Sjælen opduffer.

To store Verdner jeg røres i;
 Kun een jeg skuer ad Gangen.
 Naar begge jeg skuer, fuldklar og fri,
 Er Sjælen ei længer fangen.

Den sidste Død er den bedste Drøm:
 Naar Livet ei meer bortblunder,
 Da mødes Mindets og Glemselens Strøm
 Med tvende Verdeners Under.

Tegn og Billed.

For Aanden har Aander udsædelig Røst:
 De gjennem Aartusinder sjunge.
 End Ordet har Liv fra Propheternes Bryst
 Og fra Patriarkerne's Tunge.

Dog Brystet af Been og Tungen af Kjød
 Ei Livsflammen ene bevarer;
 Sjælene's Tanker fra Verden blev fød
 Hvert Aandernes Tegn aabenbarer.

Hvert Bogstav er dødt, men hvert Ord har Liv,
 Naar Aanden kan Zifferne stave.
 En Verden af Sjæle opstaaer ved dens Bliv
 Fra Skjaldes og Kunstneres Grave.

Er Kjød=Dret dødt og Kjød=Tungen stum,
 Dog Livets Apostler ei døde:
 Hvor Sjælen har Dre og Aanden har Rum,
 De flammende Tunger end gløde.

Johan Guttenberg.

Vidt flyve Tanker over Jord
 Paa Typekunstens Binger;
 Hvad skjult i Sjæledybder boer
 Alverden gennemflinger.
 Hver Lysets Helt har Kæmperøst,
 Hver Mørkets Træl tillige;
 Udkæmpes skal i Tankedybt
 Hver Strid i Aanders Rige.

Hvor Tanken, høi og fri, sig svang
 Ud over Verdens Riger,
 Med Jubel Lysets Engle sang
 Paa deres Himmelftiger;
 Med Modgift for hver Sjælegift
 Udflyve Buisdomstanter,
 Og Sandhedskæmpernes Bedrift
 Omstyrter Aandens Stranker.

Hil Klogtens Son, hvis stille Bærk
 Gav Verdens Tanker Binger!
 Ham priser høit hver Sjæl, som stærk
 Til Tidens Kamp sig svinger;
 Ham priser Tanken paa sin Flugt,
 Den onde, som den gode;
 Bedst priser ham med evig Frugt
 Den Aand, som i ham boede.

I Tankers Kamp med ærlig Hu
 Skal Aandens Seire vindes;
 Derfor, o Gutenberg! endnu
 Aarhundreder dig mindes.
 Du selv fornam, med Faust i Pagt,
 De største Gavers Fare;
 Men ved din Kunst skal Sandheds Magt
 Sin Seier aabenbare.

Bisefræmmieren paa Markedet.

I.

Smag Vinen, Børnlil, før I slukker jer Tørst!
 Kast den bort, hvis den smager af Bækken!
 Vil I købe mine Viser, saa hør dem først!
 I skal ei købe Ratten i Sækken.

Jeg har saa Meget i Verden seet
 Fra den Stund, jeg rendte fra Skolen.
 Snart har jeg forget, og snart har jeg leet;
 Jeg løb Verden rundt med Fiolen.

Lidt gal, man siger, var jeg iblandt —
 Ih nu! det kan hændes den Bedste.
 En grumme Hob Klogskab i Verden jeg fandt —
 Lidt gale var dog de Fleste.

Jeg lever et lysteligt Spillemandsliv:
 Ei Huus og Hjem blev mig givet —
 Mig kysser ei Varn, mig klapper ei Liv;
 Lidt Hjerte jeg har dog i Livet.

For Fremmede synger jeg, til jeg er død;
 Saa faaer Ingen Besvær med at græde.
 Selv spaser jeg bort al Verdens Nød —
 Men ogsaa — af ja! — dens Glæde.

 II.

Jeg var ogsaa „i min Ufskyldighed —“
 Det er rigtignok længe siden.
 Den Bise er gammel, som I nok veed,
 Sin Klang den mister med Tiden.

Men deilig var jeg, det kan I troe,
 Med to Rader Tænder i Munden;
 Og hvor nu Graahaaret knap vil groe,
 Var jeg purret som Puddelhunden.

Min Deilighed ingen Jomfru holdt ud;
 Det Moder alt sang ved min Bugge.
 Min Ungdoms Kone — stod aldrig Brud,
 Og siden jeg flyede de Smukke.

Det var en deilig Morgen i Høst,
 Til Skuden løb jeg fra Skolen.
 Den favreste Jomfru hang ved mit Bryst;
 Paa Ryggen bar jeg Fiolen.

Et Døgn vi leged i Rummet Skjul
 Alt som i Paradiisshaven.
 Men Glæden er kun en hjemløs Fugl,
 Dg Lykken har fort til Graven.

Dengang vi treen for Skipperen frem
 Dg nævned os Mand og Kone,
 Han svær: jeg fører den Tøite hjem.
 Saa fik Bisen en anden Tone.

Mig jog han op i Taffel og Kaa;
 Jeg maatte for Brødet slide.
 Min lille Kone i Rummet laae;
 Stor Nød saa maatte hun lide.

Net aldrig glemmer jeg den Seilads:
 I Storm min Lykke forliste —
 Hun græd sig ihjel uden Brudestads,
 Dg Brættet blev hendes Kiste.

Jeg græd til mig brændte den vælske Sol,
 Saa løb jeg fra Skib og fra Vænge.
 Om Brød jeg tiggede med min Tiol;
 Paa Vælsk jeg kunde ei tænke.

Jeg maatte synge; jeg maatte lee;
 Jeg maatte dandse og springe.
 Det vist har været en Juk at see,
 Hvor lystigt det end maatte klinge.

De Vælske loe ad min danske Sang
 Om Bruden, de sænkede i Havet.
 Kun naar jeg dandsede dertil og sprang,
 Min Sorg blev i Viin begravet.

Og lystig jeg tumlede fra Land til Land
 Alt med min Sorg og Tiolen.
 Først graahaaret saae jeg den fyenske Strand
 Og den By, hvor jeg rendte af Skolen.

III.

Man siger, det rabled for mig iblandt;
 Nu! Ingen sit Vid skal berømme.
 Hvad hver Mand oplever, for ham er sandt,
 Om al Verden kalder det Dromme.

Og nu skal I høre en anden Sang;
 Den har ei saa drolig Ende.
 Jerusalems Skomager traf jeg engang;
 Den Karl I vel sagtens kjende.

Han har den Stjæbne, han aldrig skal doe,
 Og aldrig hans Fod skal hvile;
 Og Fred faaer han aldrig paa Verdens De,
 Og aldrig hans Die skal smile.

Der ham jeg saae, jeg glemte den Nød,
 Som andre Sjæle kan trykke;
 Jeg takked min Gud for den kjære Død
 Og priste hver Dodeligs Lykke.

Men grædende trykte jeg til mit Bryst-
 Den Gamle, som aldrig blunder.
 To Gaver gav han mig for den Trøst;
 Hver Gave var riig paa Under.

Nu kommer hvad mindst I vil troe, Bernlil!
 Om ogsaa jeg bander paa det.
 Hiin Skomager troer I vel knap er til;
 Men Den bedst veed det, som saae det.

Først gav han mig Fortunatus' Pung,
 — Den altid er fuld af Penge —
 Saa Edelstenen, der altid gjør ung.
 De Gaver forlystede mig længe.

Det Bedste, jeg kjøbte, der jeg blev riig,
 Var Syvmiilsstøvlernes Lykke.
 Dem folgte en underlig Vandrer mig,
 Og han havde ingen Stygge.

De gamle Støvler priser jeg tidt,
 Naar Flugt kun bjerger mig Lykken.
 Endnu de tage fuldt Syvmiilsstridt —
 Dem bærer jeg her paa Ryggen.

IV.

Men nu skal I høre hvorlunde
 Det gik mig med Lyffens Pung.
 Ret aldrig tommes den kunde;
 Dog derfor var den ei tung.

Jeg hængte den ved mit Hjerte;
 Hver Dag jeg syede den fast,
 Og Alt, hvad mit Hjerte begjerte,
 Den trylled mig frem i Hast.

Jeg bar kun forgyldte Klæder;
 Jeg satte ei Fod paa Jord:
 Jeg lod mig bære med Hæder;
 Jeg spiste ved Keiserens Bord.

Jeg eied Slotte og Lande
 Og Alt, hvad jeg peged paa.
 Bar der Vine, som der er Bænder,
 Jeg kunde dem alle faae.

Jeg drak, jeg spiste, jeg stadsed;
 Jeg lod mig tilbøde for Guld.
 Med Millioner jeg spased,
 Var saare naadig og huld.

Jeg gjorde de Fattige rige;
 Dog bedre blev de just ei,
 Og — skal jeg Sandheden sige —
 Jeg selv var paa glatte Bei.

En Døgenigt var jeg blevet;
 Heelt tom jeg sølte min Sjæl.
 Til „Durchlaucht“ jeg havde det brevet,
 Og feded mig fast ihjel.

Alverden misundte mig Pyffen;
 Man ynted høit om min Pung.
 Tidt Dolke mig trued i Ryggen,
 Og Pungen blev mig for tung.

Om Natten jeg sov ei længer:
 Jeg skjælved for Røverhaand.
 Mit Slot havde Fængselsstænger;
 Jeg laae som en Træl i Baand.

Selv Edderduun syntes mig haarde;
 Jeg stirred paa min Pistol.
 Bed Sengen den hang med min Kaarde
 Alt hos den gamle Fiol.

Dg naar jeg saae paa Fiolen,
 Da græd jeg saa mangen Stund:
 Jeg tænkte paa Flugten fra Skolen
 Dg Bruden paa Havsens Bund.

Tilfidsst jeg foer over Havet,
 Tog Syvmiilskøvlerne paa.
 — Min Lykkepung jeg begravet,
 Hvor Ungdomsbruden alt laae.

V.

Min Skat kun lidet veied;
 Min Pung var meer ei tung.
 End Edelstenen jeg eied,
 Som gjorde mig evig ung.

Med Ild i Unglingsbliffe
 Jeg saae mig i Verden om;
 Men ungt var Hjertet dog iffe,
 Og Glæden tyktes mig tom.

Endnu jeg kunde brænde
 For Skjønheden mangel Stund;
 Men det var dog kun for hende,
 Som blunder paa Havsens Bund.

Jeg Verdens Ring omseiled;
 Mod Enden stod min Hu.
 Men naar jeg saae mig i Speilet,
 Jeg saae, jeg var ung endnu.

Da tænkte jeg paa den Gamle,
 Som aldrig kan ældes ret.
 Paa Buisdom vilde jeg samle;
 Af Daarskaben var jeg mæt.

Jeg tænkte fuldtidt paa Graven,
 End meer paa min Ungdoms Mo,
 Og — Stenen med Ungdomsgaven
 Jeg kasted i dyben Sø.

VI.

Ei Ungdommens Steen var de Vises Steen,
 Det havde jeg vel fornummet.
 Med Syvmiilsktovlerne paa mine Been
 Jeg løb gjennem Verdensrummet.

Jeg ledte efter de Vises Steen;
 Endnu jeg har den ei fundet. —
 Blandt alle Vise der var kun Een,
 Som har dens Lødom udgrundet.

Ham leder hiin gamle Stomager om
 Endnu og til Verdens Ende.
 Hvergang jeg til Zuleastien kom,
 Mig tyktes, vi skulde ham kjende.

Og finder jeg ham — en bedre Skat
 En anden Gang jeg vel priser.
 Men nu jeg siger Jer tusind Godnat —
 Der har I min Lykkes Viser.

De talende Fugle.

„Seg gif mig ud en Sommerdag at høre
„Fuglesang, som Hjertet monne røre.

„I de dybe Dale,

„Blandt de Nattergale,

„Blandt de andre Fugle smaa, som tale *).“

Dg jeg fornam i Nattergalens Kluffe
Alle Hjerters hemmeligste Sukke:

I de dybe Dale

Floited Nattergale

Alle Savn og Længsler op af Dvale.

Dg jeg forstod hvad kun den Røst udsjunger,
Som blev lagt paa Nattergale-Tunger.

I de dybe Dale,

I de grønne Sale

Derom alle Fugle smaa maae tale.

Dg nu jeg veed hvorhen mit Suk sig svinger,
Dg hvi alle Fugle smaa fik Binger —

I de dybe Dale,

Blandt de Nattergale

Derom alle Fugletunger tale.

*) Gammel Folkevise-Fragment.

Nordens Land.

(Skandinaviens aandelige Repræsentanter tilegnet).

Der gaaer en mægtig Land igjennem Norden
Med store Tiders Minder i sit Bryst;
Til Himlens Stjerner naaer hans Røst fra Jorden,
Og „Nordens Tunge“ nævne vi hans Røst.
Den toner over Fjeldet — over Dalen,
Den magist sammensmelter Sjæl med Sjæl.
Før fjerne Broder glemmer Broder-Talen,
Flyer Frændeaaanden ei fra Dal og Fjeld.

Tre Folk i Nord hün Anderøst fornemme,
Hvorhen de i den vide Verden gaae,
Og hvor en skandinavist Sjæl har Stemme —
Tre Rigers Sjæle kan hans Røst forstaae.
Jeg har hün Treklangs-Harmonie fornummet:
Jeg Frænde-Sjæle mødte trindt i Nord;
Jeg veed: hvor Nordens Tunge ei forstummed —
En nordist Land i Nordens Hjerter boer.

Belsignet være Landen, som forbinder
 Hvad Fjeld og Elv og Hav vil stille ad!
 Belsignet Landen med Hartusinds-Minder,
 Med evig Frænderøst og Stordaads-Dvad!
 Lad Formens Verdner synke og opstige!
 Idens Eenhed evig ei forgaaer:
 Som paa Guds Firmament — i Landens Rige
 Nordstjernen usforanderlig dog staaer.

Kong Christian og Dronning Amalia.

Kroningsfang.

(Juni 1840).

Kong Christian sidder i Kroningspragt
 Paa Skjoldungers gamle Throne.
 Af Gud og Loven han tog sin Magt,
 Af Danfolket Hyltingens Krone.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge.

Amalia straal'er i Kroneglands
 Bed Ottende Christians Side.
 Sjælenes Hylting, Hultsaligheds Krands
 Hun vandt i Verden saa vide.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning.

Kong Christian nævnes med hædret Navn,
 Hvor Skjønhed og Høi'hed har hjemme.
 Han sørged med os ved Fredriks Savn;
 Sidst Dansken dog Hjertet vil glemme.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge.

Amalia nævnes med fagre Navn,
 Med Klang af Umyndiges Mæle:
 Fattigmands Børn tog hun mild i Favn,
 Og Moder blev hun for Sjæle.
 Nu hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning.

Kong Christian fødtes i Danmarks Stjød:
 Fulddanskt blev hans Sind og hans Tale;
 Ham Tankerældet fra Sjælen flød
 Med Gjenklang fra Fjeld og fra Dale.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge.

Amalia hørte sin Buggesang,
 Hvor Østersøsvaner opdukke;
 Lissig om Livet i Danrigets Bang
 Sang Havfru ved hendes Bugge.
 Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning.

Kong Christian stuer i Kroners Pragt
 Kun Krandsse til Folkenes Lykke.
 Med Hæder har han paa Fjeld henlagt
 Guldfrandsen med Palmesbladsmykke.
 Tryk hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge.

Amalia skuer i Kronens Prag
 Klenodet med Oldtidens Minder:
 Dagmars og Dannebods Kjærlighedsmagt
 Med Fromhedsblikket hun vinder.

Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning.

Kong Christian byder med Spiir i Haand:
 Kun Sandhed i Sind og i Tale!
 Hvad dybt sig rører i Folkets Aand,
 Han veier i Folkeraadssale.

Tro hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Konge.

Amalias Spiir er en Villiestav;
 Naar skjönt hendes Dronningroßt klinger,
 Livet faaer Toner som Bølger i Hav,
 Og Folkesangen faaer Binger.

Glad hilser Danmark i lys Skjærsommer sin Dronning.

Kong Christian agter paa Tidens Strid,
 Han seer hvor dens Lustning omskifter;
 Han agter noie paa Aandens Tid
 Og Tankernes Heltebedrifter.

Stolt hilser Danmark i hoi Skjærsommer sin Konge.

Amalia tænker i Tidens Strid
 Paa Livet, som aldrig omskifter:
 Palmen hun skuer for Sjælenes Tid
 Og Hjertets stille Bedrifter.
 Fro hilser Danmark i høi Skjærsommer sin Dronning.

Bor gamle Hæder! blev ung paany!
 Lad Kjærlighed Kræfterne samle!
 Een Aand, eet Hjerter i Kronens Ly!
 Eet Danmark, det unge og gamle!
 Hil Fædrelandet! hil Christian og Christians Dronning!

Rettelser.

Side 71 Linie 6 God læs Rod

— 81 — 3 og 1. og

— 98 — 16 omsnurrede l. omsurrede

— 129 — 10 venlig l. eenlig

— 139 — 13 og

— 140 — 12, 15 og 17 Runseval l. Runseval

